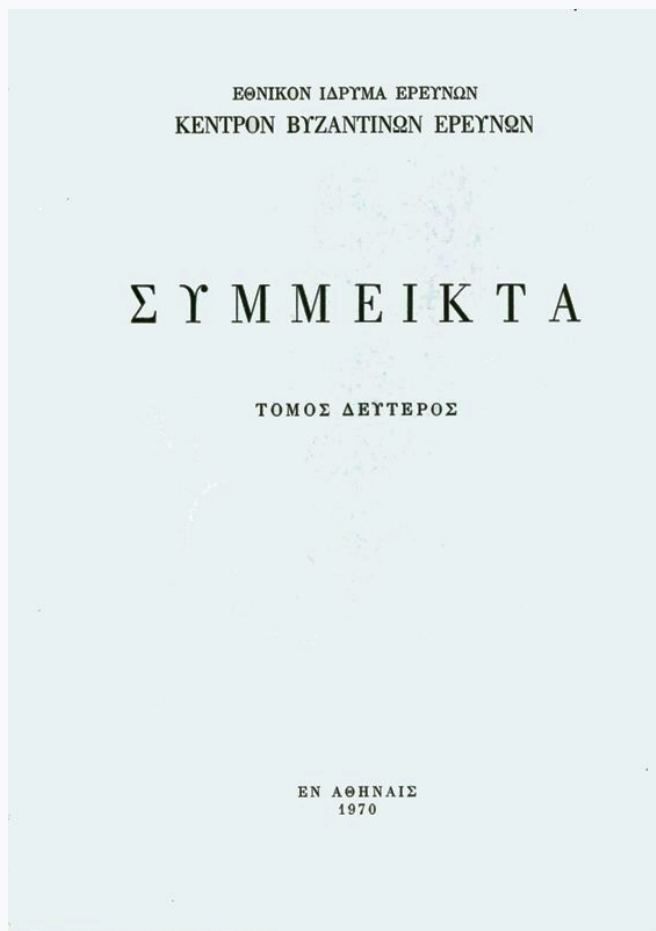

Byzantina Symmeikta

Vol 2 (1970)

SYMMEIKTA 2

Τοπικὸν Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας.
Ἔργασια ταξινομήσεως καὶ ἀρχειοθετήσεως (21
Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1970)

Νίκος Γ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

doi: [10.12681/byzsym.658](https://doi.org/10.12681/byzsym.658)

Copyright © 2014, Νίκος Γ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

ΜΟΣΧΟΝΑΣ Ν. Γ. (1970). Τοπικὸν Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας. Ἔργασια ταξινομήσεως καὶ ἀρχειοθετήσεως (21 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1970). *Byzantina Symmeikta*, 2, 459–501. <https://doi.org/10.12681/byzsym.658>

ΤΟΠΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΕΩΣ
(21 'Ιουλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1970)

Τὴν 31 Μαΐου 1970, ἡ Ἐποπτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Τοπικοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κεφαλληνίας, δι' ἐπιστολῆς (ἀριθ. πρωτ. 15)¹ ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Προέδρου αὐτῆς κυρίου Γεωργίου Γ. Πινατάρου, ἐγνώριζε εἰς τὴν Διευθυντὴν τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, Καθηγητὴν κύριον Διονύσιον Α. Ζακυθινόν, τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐργασιῶν περὶ τὴν κατασκευὴν τῆς αἰθούσης, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ στεγασθῇ τὸ ἐν λόγῳ Ἀρχεῖον, καὶ παρεκάλει αὐτὸν ὅπως ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐρευνητοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἀνελάμβανε τὸ ἔργον τῆς ταξινομήσεως τοῦ ἀρχεῖου ὕλικου.

Ἄνταποκρινόμενος εἰς τὸ αἶτημα τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν ἀνέθεσεν εἰς τὸν ὑπογραφόντα ὅπως μεταβῇ εἰς Ἀργαστέλιον ἵνα ἐπιληφθῇ τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν.

Οὕτω κατὰ τὸ ἀπὸ 21 Ἰουλίου μέχρι 31 Αὐγούστου 1970 χρονικὸν διάστημα ἐπεδόθημεν εἰς τὴν ταξινομήσιν καὶ ἀρχειοθέτησιν τοῦ ἀρχεῖου ὕλικου τοῦ Τοπικοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κεφαλληνίας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ εἰδικῶς συγκροτηθέντος, μερίμνη τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, πενταμελοῦς συνεργείου. Τοῦτο ἀπετελέσθη ὑπὸ τῆς δεσποινίδος Ἐλπίδος Κουταβά, φοιτητρίας τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τοῦ κ. Βασιλείου Βανδώρου, φοιτητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τοῦ κ. Μιχαὴλ Γεωργάτου, φοιτητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τοῦ κ. Γερασίμου Παλημέρη, φοιτητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ κ. Διονυσίου Κονταρᾶ ἀποχωρήσαντος καὶ ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Γερασίμου Μαζαράκη.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Πρόεδρον καὶ τὰ Μέλη τῆς Ἐποπτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Τοπικοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Κεφαλληνίας διὰ τὴν εὐγενικὴν καὶ δηλωτικὴν ἀγάπης συμπαράστασιν αὐτῶν εἰς τὸν ἔργον μας καὶ διὰ τὴν ἀπόλυτον κατανόησιν, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀνακυπτόντων προβλημάτων. Ὁφείλω ἐπίσης νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς πάντα τὰ μέλη τοῦ ἀνωτέρου συνεργείου διὰ τὴν πολύτιμον συμβολὴν των εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀναληφθέντος ἔργου.

* * *

Οἱ Βενετοὶ μετὰ μεθοδικότητα ἡσχολήθησαν περὶ τὴν συστηματικὴν ὀργάνωσιν καὶ τήρησιν ἀρχείων. Τόσον εἰς τὴν Βενετιάν, ὅσον καὶ εἰς τὰς Βενετι-

1. Ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως (Γενικὴν Διεύθυνσιν Πολιτιστικῶν Ὑποθέσεων, Διεύθυνσιν Γραμμάτων), καὶ εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους.

κὰς κτήσεις τῆς Ἀνατολῆς, Διοικήσεις καὶ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ Ἰδρύματα Ἐκκλησιαστικὰ μετὰ ζήλου διεφύλαττον πᾶν μνημεῖον γραπτὸν τοῦ ἰδίου βίου. Τοῦτο βεβαίως συνέβαινε κυρίως διὰ λόγους πρακτικούς, ὡς καὶ σήμερον. Ἀλλὰ, διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου καὶ τῆς μειώσεως ἢ τῆς παντελοῦς ἀπωλείας τοῦ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος, τὰ ἀρχεῖα ταῦτα ἀπέκτησαν σημασίαν ἱστορικὴν.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Βενετῶν διὰ τὰ ἔγγραφα, ἐνθα εἶχον καταγραφῆ αἱ ἐπίσημοι, δημόσιαι καὶ ἰδιωτικαί, πράξεις αὐτῶν, ὥστε, ὅτε τὸ 1669 ὁ Φραγκῖσκος Morosini παρέδιδε διὰ συνθήκης τὸν Χάνδακα εἰς τοὺς Τούρκους, νὰ περιλάβῃ εἰς τοὺς ὅρους αὐτῆς τὴν δυνατότητα μεταφορᾶς τῶν ἀρχείων τοῦ Δούκα τῆς Κρήτης εἰς τὴν Βενετίαν, ὅπου εὐρίσκονται καὶ σήμερον.

Διαφορετικὴ ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῶν Ἰονίων Νήσων. Τὸ 1797 ἡ Βενετικὴ Πολιτεία ἐπιπτε θῦμα τῶν συνθηκῶν, τὰς ὁποίας εἶχε δημιουργήσει εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον ἡ συνεχὴς πρόοδος τοῦ Ναπολέοντος. Τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τῆς ἐπιζώσης Βενετικῆς Ἀνατολῆς κατέρρευσε διὰ μιᾶς. Οὐδεὶς εὐρέθη νὰ διεκδικήσῃ ἐξ ὀνόματος τοῦ δύσαντος κόσμου τὰ ἀρχεῖα τῶν πρῶην Βενετικῶν κτήσεων. Ταῦτα ἔμενον κτῆμα πολῦτιμον τῶν νήσων τοῦ Ἰονίου, προσφορὰ τῆς τύχης εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ χώρου, τῆς ὁποίας εἶναι μάρτυρες.

Πότε τὸ πρῶτον συνεστήθη τὸ Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας, δὲν εἶναι γνωστὸν. Ἀνεπιβεβαίωτος μαρτυρία ἀνάγει τὴν ἴδρυσιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔτος 1588¹. Ἐν τούτοις τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι εὐθὺς ἀφ' ὅτου, τὸ ἔτος 1500, ἐτέθη ἡ νῆσος ὑπὸ Βενετικὴν διοίκησιν, ἤρχισεν ἡ παρὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς διοικήσεως τήρησις ἰδίων ἀρχείων, εἰς τὰ ὁποῖα κατετίθεντο τὰ ἔγγραφα, τὰ προερχόμενα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν². Λόγοι πρακτικοὶ συνετέλεσαν ὥστε νὰ ἀποκτήσουν οἱ Βενετοὶ συνείδησιν ἀρχεϊακὴν. Ἡ διαφύλαξις τῶν ἐγγράφων μαρτυριῶν ἦτο ἐγγύησις εὐνομίας, ἀκριβῶς δὲ διὰ νὰ ἀποφευχθῇ πιθανὸς κίνδυνος διαρροῆς τῶν φυλασσομένων λυτῶν ἐγγράφων, ἐλαμβάνοντο εἰδικὰ μέτρα παρὰ τῶν ἀρχῶν. Οὕτω διετάσσετο κατὰ καιρούς, ὅπως ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν συρραφὴν τῶν λυτῶν ἐγγράφων εἰς δεσμίδας καὶ

1. Π. Χιῶτου, Ἱστορικὰ Ἀπομνημονεύματα Ἑπτανήσου, τόμ. Γ', Ἐν Ζακύνθῳ 1887, σελ. 260. Πρβλ. Ἡλία Ἀ. Τσιτσέλη, Κεφαλληνικὰ Σύμμικτα, τόμ. Β', Ἐν Ἀθήναις 1960, σελ. 412. Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἀλλαχοῦ τοῦ ἰδίου ἔργου (τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1904, σελ. 325, σημ. 1) ἀναφέρει ὡς παλαιότεραν μνεῖαν τοῦ Ἀρχεῖου πληροφορίαν περὶ πυρκαϊᾶς τοῦ ἔτους 1591. Ἀντιθέτως εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἰωάννου Π. Λοβέρδου Κωστῆ, Ἱστορία τῆς νήσου Κεφαλληνίας, ἐν Κεφαλληνίᾳ 1888, σελ. 126, περιέχεται ἡ πληροφορία ὅτι ἤδη τὸ 1583 εἶχεν ἐκδηλωθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Βενετῶν περὶ τὸ Ἀρχεῖον τῆς νήσου. Βλ. αὐτόθι καὶ μνεῖαν τῆς πυρκαϊᾶς τοῦ 1591.

2. Σχετικὰς ἐνδείξεις βλέπε παρὰ Κ. Ν. Σάθα, Μνημεῖα Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, τόμ. Ε', Παρίσι 1883, σελ. 168 - 169, 199 - 200 κ.ά.

έγγραφὴν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν εἰς ἐπὶ τούτῳ τηρούμενα βιβλία (registri). Χαρακτηριστικὴ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ἐκδοθεῖσα τὴν 15 Φεβρουαρίου 1615 [=1616] διάταξις τοῦ Γενικοῦ Προβλεπτοῦ καὶ Ἐξεταστοῦ ἐν Ἀνατολῇ Ἰωάννου Pasqualigo, περὶ καταχωρίσεως εἰς βιβλίον τῶν ποινικῶν διατάξεων, κοινοποιήσεων καὶ διαμαρτυρήσεων, πρὸ πάσης δημοσιεύσεως αὐτῶν¹. Διὰ μέτρων, ὡς τὰ ἀνωτέρω, ἐπεδιώκετο ἡ διασφάλισις πάντων τῶν ἐγγράφων ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἀπωλείας ἢ καὶ τῆς δολίας ἀλλοιώσεως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

Πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι, σὺν τῷ χρόνῳ, εἶχε δημιουργηθῆ παρατῆ Γραμματεία τῆς Κοινότητος (Cancelleria della Comunità) ἀρχεῖον ἀξιόλογον. Εἰς τοῦτο ἀναφερόμενος ὁ Γενικὸς Προβλεπτῆς² Ἀντώνιος Pisani, εἰς τὴν ἐπίσημον ἔκθεσιν, ἡ ὁποία ἀνεγνώσθη εἰς τὴν Βενετικὴν Σύγκλητον, τὴν 6 Ἰουλίου 1632, ἐπὶ τῇ λήξει τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ³, παρῆχε μελανὴν εἰκόνα τῆς καταστάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθει τὸ ἀρχεῖον ὑλικόν, κατεστραμμένον ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἀδιαφορίας τῶν ὑπευθύνων, καὶ ἐπεσήμαινε τὴν κακὴν διαχείρισιν αὐτοῦ γράφων χαρακτηριστικῶς, ὅτι πολλάκις ἀπεκρύπτοντο ἐσκεμμένως ὠρισμένα ἔγγραφα εἰς βάρος πτωχῶν συνήθως πολιτῶν ἢ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως μείνη ἀτιμώρητον ἐν ἀδίκημα. Ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς πληροφορούμεθα, ὅτι τὴν εὐθύνην ἐπὶ τοῦ ἀρχείου εἶχεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Κοινότητος (Cancellier della Comunità), ὁ ὁποῖος ἐξελέγετο κατ' ἔτος παρὰ τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς. Πρὸς διευθέτησιν τοῦ ὅλου ζητήματος ὁ Ἀντώνιος Pisani προτείνει, ὅπως τοῦ λοιποῦ ὁ Γραμματεὺς διορίζεται διὰ βίου ἢ τοῦλάχιστον ἐπὶ πολυετεῖ θητεία, διὰ νὰ δυναθῇ νὰ ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἀρχείου, ὑποχρεωθῇ δέ, ὅπως συντάξῃ κατάλογον τοῦ ὑλικοῦ καὶ ἀποδώσῃ λεπτομερέστατον λογαριασμὸν ἐπὶ τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου⁴.

1. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐν ἐπιμέτρῳ ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 1.

2. Γενικὸς Προβλεπτῆς ἐπὶ τῶν Τριῶν Νήσων τῆς Ἀνατολῆς (= *Provveditor General nelle Tre Isole di Levante*).

3. Archivio di Stato di Venezia, Collegio, Relazioni, busta 75, τετράδιον 5: *Relazione dell'Illustrissimo Signor Antonio Pisani... letta nell'Eccellentissimo Pregadi a 6 luglio 1632*, φφ. 24^r - 29^v, *Cefalonia*.

4. Δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὸ σχετικὸν χωρίον (φ. 27^r): *Vi è un carico di Cancellier della Comunità, quale vien eletto da quel Consiglio di anno in anno et ha per obligo di conservar gl'atti civili et criminali della Cancelleria. Io li ho veduti, et trovato che sono lacerati dall'ingiuria del tempo, et dal mal governo, oltre il dubio della malitia per ocultar qualche sentenza civile a pregiudizio de' poveri, ovvero qualche processo criminale per lasciar impunita qualche colpa. Da tre anni in quà solamente sono i libri in esser, li precedenti bagnati dalle pioggie, corrosi, in terra, non possono intieramente leggersi. Buono saria, che il Cancellier fosse o in vita, o per tempo lungo, con obligo di far inventario delle scritture, et renderne minutissimo conto.*

Φαίνεται ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐκθεσις ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τῶν ἀρχῶν τῆς Μητροπόλεως πρὸ τῆς ἐπισήμου ἀναγνώσεως αὐτῆς εἰς τὴν Σύγκλητον, ὥστε, ἐν συνδυασμῷ πρὸς πρεσβείαν Κεφαλλήνων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πεμφθεῖσαν εἰς Βενετίαν, νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Δουκικοῦ γράμματος τῆς 30 Ἀπριλίου 1632¹. Δι' αὐτοῦ ὁ Δόγης Φραγκῆσκος Erizzo ἐνετέλλετο εἰς τὸν Προβλεπτὴν Κεφαλληνίας Νικόλαον Erizzo, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ καλὴν λειτουργίαν τοῦ ἀρχείου. Συγκεκριμένως ἀνεφέρετο, σὺν τοῖς ἄλλοις, εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκλεγῆ καὶ νὰ ἐπιμεληθῆ τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἀρχείου Γραμματέως, καθώριζε ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ ἔργου αὐτοῦ — συστηματικὴ ἀναταξινόμησις τοῦ ὑλικοῦ καὶ σύνταξις καταλόγου — καὶ διέτασσε ὅπως ληφθῆ πρόνοια διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ χώρου φυλάξεως τοῦ ἀρχεῖοκατοικητοῦ ὑλικοῦ καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἀρχαιοθηκῶν.

Σχετικὴ πρὸς τὸ ἀνωτέρω Δουκικὸν γράμμα πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἡ ἀπόφασις τῆς διοικήσεως τῆς νήσου, τῆς 10 Ἰουνίου 1632, διὰ τῆς ὁποίας ἐρρυθμίζοντο καταλεπτῶς τὰ τοῦ ἔργου τῶν νοταρίων². Σημαντικώτατον διὰ τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς θέμα ἦτο τὸ πρῶτον ἄρθρον αὐτῆς, διὰ τοῦ ὁποίου ὠρίζετο ἡ παρουσίασις πάντων τῶν πρωτοκόλλων, βιβλίων καὶ λυτῶν ἐγγράφων τῶν νοταρίων τῆς νήσου εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Κοινότητος πρὸς ἐγγραφὴν εἰς εἰδικὸν βιβλίον, ἔλεγχον καὶ πιστοποιήσιν τῆς καταστάσεως αὐτῶν. Δι' ἐτέρου ἄρθρου ἀπεφασίζετο ἡ ἐκλογή τεσσάρων ἰσοβίων νοταρίων ἀνωτέρας βαθμίδος, τῶν ὁποίων ἔργον θὰ ἦτο ἡ ἀσκησις ἐλέγχου ἐπὶ τῶν λοιπῶν καὶ ἡ φύλαξις τοῦ νοταριακοῦ ἀρχεῖοκατοικητοῦ ὑλικοῦ. Ὡσαύτως ὑπεχρεοῦντο οἱ νοτάριοι τῆς νήσου, ὅπως τηροῦν πρωτόκολλα σελιδαριθμημένα καὶ εὔρετηριασμένα ἀποφεύγοντες οἰανδήποτε ἐγγραφὴν νοταριακῆς πράξεως ἐπὶ προχείρων φύλλων χάρτου.

Ἐπίσης σημαντικὰς θεωροῦμεν τὰς δύο διατάξεις τοῦ Συνδίκου καὶ Ἐξεταστοῦ ἐν Ἀνατολῇ Ἰωάννου Capello, τὰς ἀφορώσας εἰς δικαστικὰ ἐγγραφα. Διὰ τῆς μιᾶς αὐτῶν, ἐκδοθείσης τὴν 17 Ἰουλίου 1637, καθορίζοντο τὰ τῆς ἀρχαιοθετήσεως τῶν πρακτικῶν τῶν ἐρήμην ἐκδικασθεισῶν ποινικῶν ὑποθέσεων καὶ τὰ τῆς κωδικοποιήσεως τῶν δημοσίων ἐπιστολῶν³, διὰ τῆς ἐτέρας δέ, ἐκδοθείσης τὴν 2 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, διετάσσετο ἡ ἀρχαιοθέτησις τῶν πρακτικῶν τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων ἐν γένει⁴.

Ἐνταῦθα ὀφείλομεν νὰ ἀναφερθῶμεν καὶ εἰς τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐπέδειξαν αἱ Βενετικαὶ ἀρχαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς τηρήσεως ληξιαρχικῶν

1. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐγγραφοῦ ὑπ' ἀριθ. 2. Ὡς δηλοῦται καὶ εἰς τὸ προοίμιον τοῦ δουκικοῦ γράμματος, πλὴν τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ἀντωνίου Pisani, τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀρχείου Κεφαλληνίας ἐγνώρισεν εἰς τὴν Γαληνοτάτην καὶ Πρεσβείαν Κεφαλλήνων.

2. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐγγραφοῦ ὑπ' ἀριθ. 3.

3. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐγγραφοῦ ὑπ' ἀριθ. 4.

4. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐγγραφοῦ ὑπ' ἀριθ. 6.

βιβλίων. Πρώτη γνωστή προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν εἶναι ἡ καταβληθεῖσα παρὰ τοῦ μνημονευθέντος Γενικοῦ Προβλεπτοῦ Ἀντωνίου Pisani, διὰ τῆς διατάξεως τῆς 20 Δεκεμβρίου 1631, διὰ τῆς ὁποίας ὑπεχρεοῦντο οἱ ἐφημέριοι τῶν ναῶν τῆς νήσου, ὅπως τηροῦν κατὰ ἐνορίαν ληξιαρχικά βιβλία¹. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐξεδόθη νέα διάταξις ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Capello, ἡ ὁποία ἐκοινοποιήθη τὴν 28 Ἰουλίου 1637². Πρέπει βεβαίως νὰ σημειωθῇ, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἀπευθύνοντο κυρίως πρὸς τοὺς ἐφημέριους τῶν ὀρθοδόξων ναῶν τῆς νήσου, καθ' ὅσον εἰς τὰς δυτικῶν δόγματος ἐνορίας ἐτηροῦντο τοιαῦτα βιβλία ἀπὸ τοῦ προηγούμενου αἰῶνος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐξ ἀνευρεθέντων εἰς τὸ Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας κωδίκων³.

Ἐξ ὧν ἐλέχθησαν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι παρ' ἐκάστη ὑπηρεσίᾳ τῆς διοικήσεως τῆς νήσου ἐτηρεῖτο προσωρινῶς ἰδιαίτερον ἀρχεῖον, τὸ ὁποῖον κατετίθετο ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Κοινότητος καὶ ἐφυλάσσετο εὐθύνη τοῦ Γραμματέως αὐτῆς. Τὸ ἀρχεῖον τοῦτο ὑλικὸν ἀπετέλεσε, σὺν τῷ χρόνῳ, τὸ κύριον σῶμα τοῦ Κεφαλληνιακοῦ Ἀρχείου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ προστεθῇ βραδύτερον τὸ ὑλικὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τῶν ναῶν καὶ τῶν μονῶν τῆς νήσου.

Κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα μέρος τοῦ ἀνωτέρω ἀρχεῖου ὑλικῶν κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς. Κατὰ τινὰ μαρτυρίαν ὁ συμβολαιογράφος Ληξουρίου Δημήτριος Τζαγκαρόλας ἔλαβεν ἐντολὴν, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δημιουργηθέντος ἐκ τῆς καταστροφῆς κενοῦ, νὰ περιέλθῃ τὴν νῆσον καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντιγραφὴν ὑπαρχόντων πρωτοτύπων ἐγγράφων⁴.

Τὸ ἔτος 1753 ἀπεφασίσθη ἡ μετὰθεσις τῆς ἑδρας τῆς διοικήσεως ἐκ τοῦ Φρουρίου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἰς τὸ Ἀργυστόλιον. Κατὰ συνέπειαν ἔπρεπε ἐκεῖ νὰ μεταφερθοῦν καὶ τὰ ἀρχεῖα τῆς διοικήσεως καὶ νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν αὐτῶν. Οὕτω τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1786 οἱ Σύνδικοι τῆς Κοινότητος παρουσίασαν εἰς τὴν Γραμματεῖαν αὐτῆς ὑπόμνημα, διὰ τοῦ ὁποίου μεταξὺ ἄλλων ἐτόνιζον τὴν ἀνάγκην τοῦ καθορισμοῦ «μονίμου, εὐπροποῦς καὶ ἰδίου χώρου» διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ Ἀρχείου καὶ τῆς συλλογῆς τῶν «Ἀστικῶν Νόμων καὶ Συντακτικῶν Πράξεων» τῆς νήσου, προέβλεπον δὲ ὡς χρόνον περατώσεως τοῦ ἔργου τὰ τέλη Σεπτεμβρίου 1787. Ἡ πρότασις ἐψηφίσθη εἰς τὸ Μικρὸν Συμβούλιον τὴν 3 Νοεμβρίου 1786 καὶ ἐπεκυρώθη

1. Ἡ λ ί α Ἀ. Τ σ ι τ σ έ λ η, *Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα*, τόμ. Β', σελ. 419.

2. Βλέπε δημοσιευόμενον ἐγγράφον ὑπ' ἀριθ. 5. Πρβλ. Ἰ ω ά ν ν ο υ Π. Λ ο β έ ρ δ ο υ Κ ω σ τ ή, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 140 καὶ κυρίως Ἡ λ ί α Ἀ. Τ σ ι τ σ έ λ η, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 419. Ἀνάλογον ἐντολὴν ἐξέδωκε ὁ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος διοικητῆς τῆς νήσου Κάρολος De Bosset. Βλ. Ἡ λ ί α Ἀ. Τ σ ι τ σ έ λ η, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 446.

3. Οὕτω τὸ Βιβλίον Βαπτίσεων (*Liber Baptizzatorum*) τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῶν Λατίνων (Ἀργυστολίου) ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1598.

4. Ἡ λ ί α Ἀ. Τ σ ι τ σ έ λ η, *Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα*, τόμ. Α', σελ. 325, σημ. 1.

δι' ἀποφάσεως τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου τὴν 16 Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Τὸ ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἔργον ἀνετέθη εἰς ἰκανώτατον πρόσωπον, τὸν Ἰωάννην Κωστῆν Λοβέρδον¹, τῆς ἐργασίας τοῦ ὁποίου προῖόν εἶναι ὁ φυλασσόμενος εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους κῶδιξ 229². Εἰς τὸν ἴδιον ἀνετέθη μετὰ ταῦτα καὶ τὸ ὅλως σημαντικὸν καὶ δυσχερὲς ἔργον τῆς ἀναταξινομήσεως τοῦ Ἀρχείου, δείγματα δὲ τῆς σοβαρᾶς καὶ συστηματικῆς αὐτοῦ ἐργασίας σφύζονται καὶ σήμερον.

Σημαντικωτάτη ἐργασία ἐπετελέσθη ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπιφύλακος Σπυρίδωνος Φωκᾶ, γνωστοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν L'Archivista³. Ὁ πολυμαθὴς καὶ ἰκανώτατος οὗτος ἀρχειογνώστης ἠργάσθη ἐπὶ μακρότατον χρόνον (πέραν τῆς τεσσαρακονταετίας) περὶ τὴν ἀναταξινόμησιν τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ, προέβη δὲ εἰς ἀνακάθαρσιν αὐτοῦ. Τοῦτο ὑπῆρξεν ὡπωσδήποτε αἰτία καταστροφῆς πολλῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἐποχῆς ἐθεωρήθησαν ἄχρηστα καὶ περιττά, πλὴν ὅμως ταῦτα θὰ εἶχον ἐνδεχομένως σήμερον ἰδιαιτέραν σημασίαν. Σπουδαιωτάτη ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ Σπυρίδωνος Φωκᾶ εἰς τὴν ἀρχειοθέτησιν τῶν κωδικῶν τῶν Νοταρίων, καθὼς καὶ τῶν κωδικῶν τῶν ναῶν καὶ τῶν μονῶν τῆς νήσου. Οἱ μετ' αὐτὸν διατελέσαντες ἀρχιεπιφύλακες⁴ ἐσυνέχισαν τὴν παλαιὰν παράδοσιν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τῆς Κατοχῆς, τὸ Ἀρχεῖον παρέμεινεν ἄνευ ὑπευθύνου διὰ τὴν φύλαξιν αὐτοῦ. Τότε, ὡς λέγεται, πιθανῶς διέρρευσε μέρος τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1947 διωρίσθη προϊστάμενος τοῦ Ἀρχείου ὁ Ἀδαμάντιος Θεοσόπουλος καὶ βοηθὸς αὐτοῦ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Καγκελλάρης, οἱ ὁποῖοι προέβησαν εἰς συστηματικὴν ἀναταξινόμησιν τοῦ ὑλικοῦ⁵.

Οἱ καταστρεπτικοὶ σεισμοὶ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1953 ἐπέφερον κατὰ τρόπον ἄμεσον ἢ ἕμμεσον νέαν φθορὰν τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ καὶ ἀπετέλεσαν ἀπαρχὴν περιόδου ταλαιπωριῶν αὐτοῦ. Τὰ ἀνασυρθέντα ἐκ τῶν ἐρείπιων ἐγγραφα ἐτοποθετήθησαν προσωρινῶς ὑπὸ σκηνήν, εἰς τὸν χῶρον τῆς κεντρικῆς Πλατείας Βαλλιάνου, ἐπιστασίᾳ τοῦ Ἀδ. Θεοσοπούλου καὶ τοῦ τότε Διευθυντοῦ τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καθηγητοῦ κ. Μ.

1. Πρβλ. Ἰωάννου Π. Λοβέρδου Κωστῆ, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 182. Περὶ τοῦ ἀνδρὸς βλέπε Ἡλίας Ἀ. Τσιτσέλη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 324 - 327.

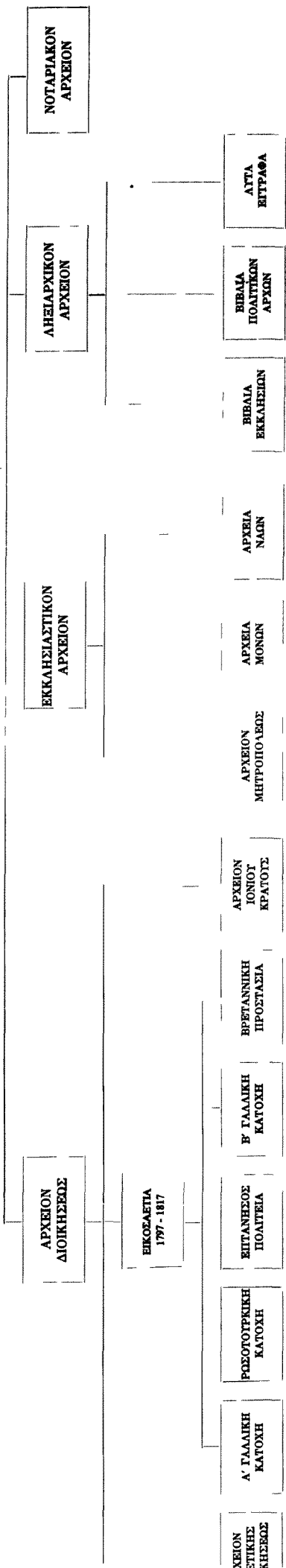
2. Ὁ κῶδιξ δὲν φέρει ἐπιγραφὴν. Τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καλύπτει τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ 1503 μέχρι τοῦ 1790.

3. Περὶ αὐτοῦ βλέπε Ἡλίας Ἀ. Τσιτσέλη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 796 - 797.

4. Ὄνόματὰ αὐτῶν παραδίδονται ὑπὸ Ἡλίας Ἀ. Τσιτσέλη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 797, σημ. 2.

5. Μ. Ι. Μανούσακας, Ἔκθεσις περὶ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ Βιβλιοθηκῶν καὶ Ἀρχείων μετὰ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1953, «Δ.Ι.Ε.Ε.», 11 (1956), σελ. 43 - 58. Βλέπε σελ. 47 - 48.

**ΤΟΜΕΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΗΝΙΑΣ**

Γενική Διοίκησης

Διοίκησης Άσπυ

Διοίκησης Αρβουρίου

Ι. Μανούσακα, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τὰς πληγείσας νήσους Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον διὰ τὴν διαπιστώσῃ τὴν κατάστασιν τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων. Διὰ τῶν ἐπιτυχῶν διαβημάτων αὐτοῦ ἐξησφαλίσθη ἀκολούθως ἡ στέγασις τοῦ ὑλικοῦ εἰς λυόμενον οἶκημα, πραγματοποιηθεῖσα τὸν Νοέμβριον τοῦ 1953, οὕτω δὲ ἀπεφεύχθη ἡ μελετωμένη μεταφορὰ αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας¹.

Τὸ 1966 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337 Β.Δ. τῆς 1 Ἀπριλίου (Φ.Ε.Κ., τεῦχος Α', ἀριθ. 91, τῆς 26 Ἀπριλίου 1966) ἰδρύθη τὸ Τοπικὸν Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Κεφαλληνίας, ἐν Ἀργοστολίῳ, καὶ ὠρίσθη ὡς Ἐποπτικὴ Ἐπιτροπὴ αὐτοῦ τὸ Κοργιαλένειον Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον παρεχώρει πρὸς στέγασιν τοῦ Ἀρχείου τοὺς ἰσογείους χώρους τῆς Κοργιαλενείου Βιβλιοθήκης. Τὸ θέρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγένετο ἡ μεταφορὰ τοῦ ἀρχεῖοιο ὑλικοῦ εἰς τὴν Κοργιαλένειον, ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐκεῖ ὑπάρχων χώρος δὲν ἐπῆρκει, μέρος τοῦ ὑλικοῦ μετεφέρθη εἰς τὸ ὄχι μακρὰν εὐρισκόμενον κτήριον τοῦ Χαροκοπέιοιο Ἰδρύματος. Τὸ ἔργον, ἐπιτελεσθὲν τῇ συνεργασίᾳ καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου, ἐπώπτευσεν ὁ πρῶην Διευθυντῆς τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους κ. Ἐμμανουὴλ Πρωτοψάλτης. Τελικῶς, διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀρχείου, ἀπεφασίσθη, ὅπως διαρρυθμισθῇ καταλλήλως ὁ πρὸς μεσημβριανὴν ἡμιπόγειος χώρος τῆς νέας πτέρυκος τοῦ Κοργιαλενείου Ἰδρύματος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἤδη ἔτοιμος ἀπὸ τοῦ παρόντος ἔτους, δαπάναις τοῦ κ. Εὐαγγέλου Μπασιᾶ. Εἰς τὸν ὄντως ἐκσυγχρονισμένον αὐτὸν χώρον ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ τὸ ἀρχεῖοιο ὑλικὸν καὶ νὰ ταξινομηθῇ.

*
* *

Τὸ διασωθὲν ἐκ τῶν σεισμῶν τοῦ 1953 ἀρχεῖοιο ὑλικὸν, ἐναπεθηκεύθη ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων χώρων κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος ἐξησφάλιζεν αὐτὸ ἀπὸ τρωκτικῶν, σκωλήκων κλπ. Οὕτω ἐρραντίσθη δι' ἀφθόνου DDT εἰς μορφὴν κόνεως, ἐνῶ παραλλήλως εἶχε ληφθῇ πρόνοια διὰ τὸν ἀερισμὸν αὐτοῦ.

Ἐν τούτοις, ὡς ἦτο φυσικὸν λόγῳ τοῦ ἐκτάκτου τῶν περιστάσεων, τὸ ὑλικὸν ἐσωρεύθη ὡς ἔτυχεν, ὁ δὲ προσφερθεῖς χώρος, δυσανάλογος πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ὑλικοῦ, δὲν ἐπέτρεπε τὴν εἰς μικρὰς στοιβάδας τοποθέτησιν αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται καλῦτερος ἀερισμός. Οὕτω τὸ ὑλικὸν δισώθη μὲν ἀπὸ τῶν τρωκτικῶν, ἀλλ' ἐπλήγη ὑπὸ τῆς ὑγρασίας, ἡ ὁποία ἐπέφερε σημαντικὴν ζημίαν. Αἰτία τούτου ὑπῆρξεν ἡ ὑπὸ τῆς νοτίδος προσβολῆ τοῦ ὑλικοῦ ἤδη πρὸ τῆς μεταφορᾶς του ἐκ τοῦ σιδηροῦ παραπήγματος εἰς τοὺς νέους χώρους, ἔνεκα ἀνωμάτων καιρικῶν συνθηκῶν.

1. Μ. Ι. Μανούσακα, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 48 - 49.

Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἡμετέρου συνεργείου περιλαμβάνετο ἡ μεταφορά τοῦ ὑλικοῦ εἰς τὸν εἰδικῶς διαμορφωθέντα χώρον, ἡ ταξινόμησις καὶ ἡ ἀρχειοθέτησις αὐτοῦ.

α') **Μεταφορὰ** τοῦ ὑλικοῦ ἐκ τῶν χώρων τῆς προσωρινῆς ἐναποθηκείσεως εἰς τὴν νέαν αἴθουσαν, τὴν προσφερθεῖσαν διὰ τὴν ὀριστικὴν φύλαξιν αὐτοῦ. Κατὰ τὸ στάδιον αὐτὸ τῆς ἐργασίας, τὸ ἀποσπώμενον ἐκ τοῦ σωροῦ ὑλικὸν ἐκαθαρίζετο καὶ ἀφίνετο ἐπὶ τι διάστημα εἰς ἀνοικτὸν χώρον, ὅπως ἀπαλλαγῆ τῆς ὑγρασίας καὶ τυχόν ὑπολειμμάτων DDT. Ἐν συνεχείᾳ μετεφέρετο εἰς τὸν νέον χώρον. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν μετεκομίσθησαν ἐν συνόλῳ τὰ τρία πέμπτα περίπου τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὸ κτήριον τῆς Κοργιαλενείου Βιβλιοθήκης ὑλικοῦ.

β') **Ταξινόμησις** τοῦ μεταφερθέντος ἀρχαιακοῦ ὑλικοῦ· αὕτη ἐπετελεῖτο διὰ τοῦ κατ' εἶδος διαχωρισμοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς συγκροτήσεως γενικῶν στοιβάδων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς περαιτέρω ἐργασίας.

γ') **Ἀρχειοθέτησις** τοῦ ὑλικοῦ. Κατὰ τὸ τελικὸν αὐτὸ στάδιον τῆς ἐργασίας τὸ ἀρχειοθετούμενον ὑλικὸν ὑπεβάλλετο εἰς νέον ἐξονυχιστικὸν καθαρισμὸν δι' ἀπορροφητῆρος, ὅπως ἀπαλλαγῆ παντελῶς ξένων προσκεκολλημένων ἐπ' αὐτοῦ σωμάτων, κόνεως καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐκ τῆς ὑγρασίας ἐπικινδύνως ἀναπτυχθείσης ἐπὶ τοῦ χάρτου μυκητιάσεως, ἡ ὁποία εἰς πολλὰς περιπτώσεις εἶχεν ἐπιφέρει σημαντικὴν φθορὰν τοῦ ὑλικοῦ. Πέραν τοῦ καθαρισμοῦ κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ παθόντος ὑλικοῦ. Οὕτω ἐπὶ παραδείγματι ἀπεκολλῶντο τὰ φύλλα κωδίκων, οἱ ὅποιοι λόγῳ τῆς ὑγρασίας εἶχον λάβει μορφήν συμπαγοῦς σώματος, καὶ ἀπεμονοῦντο ταῦτα διὰ τῆς παρεμβολῆς φύλλων χάρτου, ὥστε νὰ ἀποφευχθῆ ἡ ἐκ νέου ἐπικόλλησις αὐτῶν, κατεβάλλετο δὲ προσπάθεια διὰ τὴν προσωρινὴν ἀποκατάστασιν τεμαχισμένων φύλλων τῶν κωδίκων αὐτῶν. Ἡ ἐργασία αὕτη, ὡς εἶναι εὐνόητον, ὑπῆρξε δυσχερестаτή, ἀπῆτει δὲ ἰκανὸν χρόνον. Ἀκολούθως τὸ ὑλικὸν κατεγράφετο, ἐπεσημαίνετο δι' εἰδικῶν ἐνδείξεων καὶ ἐτοποθετεῖτο ἐπὶ τῶν εἰδικῶν θηκῶν τοῦ Ἀρχείου.

Κατὰ τὴν ἀρχειοθέτησιν ἐσεβάσθημεν τὰς ἐνδείξεις τῆς παλαιότερας ἀρχειοθετήσεως (ΙΘ' αἰῶνος), ὅπου αὗται ἐσφύζοντο, ἀλλὰ κατόπιν ἐλέγχου αὐτῶν, καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀντέκειτο πρὸς τὰ σημερινὰ δεδομένα. Ἐθεωρήσαμεν ὅπως ὅποτε σκόπιμον ὅπως αἱ ἐνδείξεις τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀρχειοθετουμένου ὑλικοῦ ἀναγράφονται εἰς ἑλληνικὴν καὶ ἰταλικὴν γλῶσσαν. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ καὶ τὸ περιεχόμενον δύναται νὰ ἀποδοθῆ ἐπακριβῶς, καθ' ὅσον τὸ πλεῖστον τῶν ἐγγράφων ἔχει συνταχθῆ εἰς ἰταλικὴν γλῶσσαν, καὶ ἡ παλαιότερα παράδοσις δὲν διακόπτεται, συγχρόνως δὲ ἀποβαίνει περισσύτερον προσιτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐρευνητάς.

* * *

Τὸ μέχρι τοῦδε ταξινομηθὲν ἀρχεῖακὸν ὑλικὸν περιλαμβάνει κώδικας καὶ δέσμας ἐγγράφων ἢ λυτὰ ἐγγραφα ¹ Διοικητικά, Ἐκκλησιαστικά καὶ Νοταριακά, ἀνταποκρίνεται πρὸς πάσας τὰς ἱστορικὰς περιόδους τῆς νήσου, ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος μέχρι καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Κ' καὶ προέρχεται ἐκ πάντων τῶν γεωγραφικῶν διαμερισμάτων αὐτῆς.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἀρχεῖακὸν ὑλικὸν διεχωρίσθη εἰς τὰ ἀκόλουθα τμήματα (ἐπὶ μέρους ἀρχεῖα) :

- Τμῆμα πρῶτον· Ἀρχεῖον Διοικήσεως.
- Τμῆμα δεύτερον· Ἐκκλησιαστικὸν Ἀρχεῖον.
- Τμῆμα τρίτον· Ληξιαρχικὸν Ἀρχεῖον.
- Τμῆμα τέταρτον· Νοταριακὸν Ἀρχεῖον.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ. — ΑΡΧΕΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ. Εἰς τοῦτο περιελήφθησαν τὰ πάσης φύσεως ἐπίσημα ἐγγραφα τῶν Διοικήσεων τῆς νήσου καὶ τῶν δημοσιῶν ὑπηρεσιῶν. Ταῦτα ἐταξινομήθησαν εἰς τρεῖς ἐπὶ μέρους τομεῖς, ἀντιστοιχοῦς πρὸς τὰς ἱστορικὰς περιόδους τῆς νήσου καὶ ἀποτελοῦντας ἰδιαιτέρας ἐνότητας, ἦτοι :

1. — **Ἀρχεῖον Βενετικῆς Διοικήσεως**, περιλαμβάνον ἐγγραφα χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος μέχρι τοῦ 1797, ὅτε, καταλυθείσης τῆς Βενετικῆς Πολιτείας διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Campo-Formio, ἔπαυσεν ἡ ἐπὶ τῶν Ἰονίων Νήσων Βενετικὴ Κυριαρχία.

Τὰ ἐγγραφα τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ διακρίνονται εἰς τρεῖς ομάδας ἀντιστοιχοῦς πρὸς τὴν διοικητικὴν διαίρεσιν τῆς νήσου ἐπὶ Βενετῶν.

Α'. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ (Reggimento), ἐδρεύουσα ἀρχικῶς εἰς τὸ Φρούριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου (1500 - 1757), ἀκολούθως δὲ εἰς Ἀργοστόλιον (1757 - 1797).

Β'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΣΟΥ (Fortezza di Asso, 1596 - 1797).

Γ'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ (Governo di Lixuri, 1643 - 1797).

2. — **Ἀρχεῖον Εἰκοσαετίας 1797-1817**, περιλαμβάνον ἐγγραφα τῶν Διοικήσεων τῆς νήσου κατὰ τὴν μεταβατικὴν εἰκοσαετῆ περίοδον ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς βενετικῆς κυριαρχίας μέχρι τῆς ὀριστικῆς διαμορφώσεως τοῦ Ἰονίου Κράτους (Σύνταγμα τοῦ 1817).

Τὰ ἐγγραφα τοῦ Ἀρχείου αὐτοῦ διακρίνονται εἰς πέντε ἐπὶ μέρους ομά-

1. Διὰ τοῦ ὅρου ἐγγραφα περιλαμβάνομεν καὶ τὰ ἐντυπα μονόφυλλα ἢ φυλλάδια, τὰ περιέχοντα ἐπίσημοις ἀποφάσεις τῆς Διοικήσεως ἢ ἀποτελοῦντα τύπους πρὸς χειρόγραφον συμπλήρωσιν (δηλώσεις, διαβατήρια κλπ.).

δας, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς περιόδους τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς νήσου κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα :

α'. *Πρώτη Γαλλικὴ Κατοχὴ (Δημοκρατικοὶ Γάλλοι : 1797 - 1798).*

β'. *Ρωσο-τουρκικὴ Κατοχὴ (1798 - 1800).*

γ'. *Ἐπιάνησος πολιτεία (1800 - 1807).*

δ'. *Δευτέρα Γαλλικὴ Κατοχὴ (Ναπολεόντειος περίοδος: 1807-1809).*

ε'. *Βρεταννικὴ Προστασία (1809 - 1817).*

3. — *Ἀρχεῖον Ἰονίου Κράτους*, περιλαμβάνον ποικίλα ἔγγραφα χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ 1817 μέχρι τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος Ἐνώσεως (1864). Εἰς τὸ αὐτὸ ἀρχεῖον περιελήφθησαν καὶ ἔγγραφα μεταγενέστερα (τῶν ἐτῶν 1865 καὶ 1866) καθ' ὅσον ἡ πολιτειακὴ μεταβολὴ ὑπῆρξε σταδιακὴ καὶ θεσμοὶ τοῦ Ἰονίου Κράτους ἐξηκολούθησαν ὑφιστάμενοι καὶ μετὰ τὸ 1864.

Τὸ ὕλικόν τοῦ ἀρχείου τούτου διακρίνεται εἰς :

Α'. ΕΓΓΡΑΦΑ ΙΟΝΙΟΥ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Β'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

1) *Πρακτικὰ Ἐπάρχου*

2) *Ἀλληλογραφία Ἐπάρχου Ἐσωτερικῆ*

3) *Ἀλληλογραφία Ἐπάρχου Ἐξωτερικῆ*

4) *Πρακτικὰ Ἐγχωρίου Συμβουλίου*

5) *Πρακτικὰ Περιοχικῶν Συμβουλίων*

Γ'. ΑΡΧΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ (ΕΠΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ)

Δ'. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Ε'. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1) *Περιφέρεια Ἀργοστολίου*

2) *Περιφέρεια Ληξουρίου*

3) *Περιφέρεια Ἴασου*

Ϛ'. ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΟΝ

Ζ'. ΝΑΥΤΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Η'. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. — ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ. Τοῦτο ἀπετελέσθη ἐκ τῶν πάσης φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων, ἤτοι ἐκ κωδίκων καὶ λυτῶν ἐγγράφων προερχομένων ἐκ τῶν Μονῶν καὶ τῶν Ναῶν τῆς νήσου. Ὡς ἦτο φυσικὸν δὲν συμπεριελήφθησαν ἔγγραφα τοῦ Ἀρχείου Θρησκείας, πολιτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἰονίου Κράτους, καθὼς καὶ τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῶν ἐκκλησιῶν τῆς νήσου. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἐνετάχθησαν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἰονίου Κράτους, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, τὰ δὲ εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν Ἀρχεῖον.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ. — ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ. Τοῦτο περιέλαβε πάντα τὰ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Κεφαλληνίας τηρούμενα βιβλία Γεννήσεων -

Βαπτίσεων, Γάμων καὶ Θανάτων ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν, τὰ ὅμοια ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τηρούμενα κατὰ τὸν ΙΘ' καὶ τὰς ἀρχάς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὡς καὶ ποικίλα ἔγγραφα ληξιαρχικοῦ περιεχομένου.

Ἐπομένως τὸ ὕλικόν τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ διακρίνεται εἰς τὰς ἐξῆς κατηγορίας :

1. *Βιβλία Ἐκκλησιῶν* (κατὰ ἐνορίας).
2. *Βιβλία Πολιτικῶν Ἀρχῶν* (κατὰ περιφέρειαν).
3. *Αὐτὰ ἔγγραφα.*

Ἡ ἐσωτερικὴ διάταξις τοῦ ὕλικου γίνεται κατὰ περιεχόμενον καὶ χρονολογικὴν σειρὰν.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ. — ΝΟΤΑΡΙΑΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ. Εἰς τοῦτο περιελήφθησαν πάντες οἱ ἀνευρεθέντες κώδικες τῶν νοταρίων Κεφαλληνίας καὶ οἱ παλαιοὶ κατάλογοι αὐτῶν.

Σχηματικὴν παράστασιν τῆς ταξινομήσεως τοῦ ἀρχεῖου ὕλικου παρέχομεν κατωτέρω.

Παραδίδομεν ἐν συνεχείᾳ κατάλογον τοῦ ἤδη ἀρχειοθετηθέντος ὕλικου. Διὰ τοῦ καταλόγου αὐτοῦ ἐπιθυμοῦμεν νὰ παράσχωμεν δεῦγμα τοῦ ὑπάρχοντος ὕλικου καὶ ἐν ταύτῳ εἰκόνα τῆς ἐπιτελεσθείσης ἐργασίας¹. Ὡς ἦτο ἐπόμενον ἢ γενομένη ἐργασία ἀπετέλεσεν ἀπλῶς ἀρχήν. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἀρχεῖου ὕλικου ἀναμένει εἰσέτι τὴν ταξινόμησιν καὶ τὴν ἀρχειοθέτησιν.

1. Ἀκριβῶς λόγῳ τοῦ πληροφοριακοῦ χαρακτήρος τοῦ καταλόγου ἀπεφεύχθη ἢ σημειώσεις λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦσαν ἀπαραίτητοι εἰς συστηματικὸν κατάλογον ἀρχείου.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ
ΑΡΧΕΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

1. Ἐρχεῖον Βενετικῆς Διοικήσεως.

Α'. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

1. «*Indice per alfabetto di tutte le Costituzioni, ovvero Statuti Municipali dell'Isola di Ceffalonia... esistente il tutto nelli quatro Libri d'Ordni estratti... da me Panagin Caruso q^m sign.^r Cristodulo, cittadino di detta Isola di Ceffalonia e Cancellier de la di lei Spettabile Comunità elletto nel riaprimiento del Consiglio l'anno 1751...*»
2. *Registri Straordinari di Atti Diversi*¹
Ἐννέα βιβλία τῶν ἐτῶν 1690 - 1692, 1742, 1747, 1777 - 1779 καὶ 1791 - 1792.
3. *Consiglio della Comunità*
Τρία βιβλία τῶν ἐτῶν 1593 - 1604, 1676 - 1718 καὶ 1749 - 1754.
4. *Intromissioni*
Πέντε βιβλία τῶν ἐτῶν 1738 - 1740, 1751 - 1757, 1767 - 1770.
5. *Notifiche*
Δέκα βιβλία τῶν ἐτῶν 1716 - 1720, 1724 - 1727, 1733 - 1735, 1762 - 1763, 1773 - 1775, 1779, 1783 - 1785, 1786 - 1789, 1792 - 1794, 1797 - 1798.
6. *Suffragi*
Ἐἷς φάκελος περιέχων 355 ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1791 - 1793.
7. *Sentenze Absenti di Dentro*
Τρεῖς φάκελοι ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1750 - 1751, 1765 - 1767, 1774 - 1776.
8. *Sentenze Absenti di Fuori*
Τέσσαρες φάκελοι ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1749 - 1751, 1765 - 1767, 1772 - 1774.
9. *Scritture*
Ἐξ φάκελοι ἐγγράφων Ὀκτωβρίου 1754, Ἰουνίου 1755, Σεπτεμβρίου 1757, Ἰανουαρίου - Μαρτίου - Σεπτεμβρίου - Ὀκτωβρίου 1772, Ἰουνίου 1779 καὶ Μαρτίου 1779.

1. Διὰ λόγους κυρίως πρακτικοῦ δὲν προβαίνομεν ἐνταῦθα εἰς ἐξελληνισμόν τῶν παλαιῶν ἐνδείξεων.

10. *Magistrato alla Sanità di Argostoli - Costituti*

Πέντε βιβλία τῶν ἐτῶν 1780 - 1782, 1787 - 1783, 1790 - 1791.

B'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΣΟΥ

1. *Registri Proclami del Provveditore di Asso*

Δέκα βιβλία περιέχοντα δηλώσεις τῶν Προβλεπτῶν τοῦ Φρουρίου Ἴασου :

Lunardo Pisani (1713 - 1715)
 Zan' Domenego Zane (1715 - 1716)
 Marco Da Riva (1719 - 1720)
 Cristoforo Boldù (1731 - 1733)
 Zuane Foscarini (1733 - 1734)
 Daniel Balbi (1735)
 Zuane Pasqualigo (1737 - 1738)
 Francesco Badoer (1739 - 1741)
 Marc'Alvise Bembo (1741 - 1743)

2. *Libri Diversorum*

Ἐν βιβλίον τοῦ Προβλεπτοῦ Zam' Battista Da Mosto (1766 - 1768).

3. *Citazioni*

Ἐν συνόλῳ 31 βιβλία τῶν ἐτῶν 1733 - 1747, 1749 - 1755, 1756 - 1757, 1758 - 1776, 1777 - 1795, 1796 - 1797.

4. *Intromissioni*

Ἐν συνόλῳ 33 βιβλία τῶν ἐτῶν 1712 - 1713, 1715, 1720 - 1721, 1722 - 1724, 1729 - 1747, 1748 - 1753, 1756 - 1760, 1761 - 1762, 1763 - 1765, 1766 - 1768, 1769 - 1770, 1772, 1774 - 1775, 1777 - 1779, 1780 - 1783, 1785 - 1787, 1788 - 1791, 1792 - 1793, 1794 - 1796.

5. *Mandati*

Ἐξκοσι ἕξ βιβλία ἐντολῶν τῶν Προβλεπτῶν τοῦ Φρουρίου τῆς Ἴασου :

Marco Da Riva (1719 - 1720)
 Agostin Balbi (1728 - 1731)
 Cristoforo Boldù (1731 - 1737)
 Daniel Balbi (1735 - 1737)
 Zuane Pasqualigo (1737 - 1739)
 Francesco Badoer (1739 - 1741)
 Marc'Alvise Bembo (1741 - 1742)
 Marc'Antonio Barbaro (1743 - 1745)

Marin Da Riva (1745 - 1747)
 Andrea Marin (1747 - 1749)
 Alessandro Donà (1751 - 1753)
 Francesco Soranzo (1753 - 1755)
 Mattio Soranzo (1755 - 1757)
 Antonio Vettor Dolfín (1758 - 1760)
 Lucio Antonio Balbi (1760 - 1762)
 Antonio Da Riva (1762 - 1764)
 Luca Priuli (1764 - 1766)
 Zam' Battista Da Mosto (1766 - 1768)
 Defendi Zen (1768 - 1770)
 Zaccaria Canal (1770 - 1771)
 Domenico Iseppo Marin (1772 - 1775)
 Francesco Da Mosto (1776 - 1777)
 Lorenzo Capello (1779 - 1781)
 Andrea Maria Da Mosto (1786 - 1787)
 Zorzi Bon (1787 - 1789)
 Lancilotto Bon (1789 - 1791)

6. *Suffragi*

Δύο φάκελλοι τῶν ἐτῶν 1760 - 1769, 1770 - 1781.

7. *Sentenze Presenti*

Εἴκοσι ἑννέα ἐν συνόλῳ βιβλία τῶν ἐτῶν 1689 - 1690, 1697 - 1698, 1699 - 1700, 1702 - 1703, 1711 - 1715, 1717 - 1721, 1731 - 1751, 1752 - 1753, 1754, 1760 - 1763, 1764 - 1766, 1768 - 1770, 1773 - 1775, 1779, 1788, 1790, 1793.

8. *Processi Criminali*

Συνολικῶς 193 φάκελοι τῶν ἐτῶν 1730, 1731 - 1732, 1746 - 1755, 1758 - 1773, 1777 - 1779, 1781 - 1783.

9. *Scritture*

Δέκα ἐπτὰ φάκελοι τῶν ἐτῶν 1702, 1753 - 1758, 1768, 1784 - 1792.

10. *Lettere Ricevute*

Εἴκοσι δύο φάκελοι τῶν ἐτῶν 1713 - 1715, 1725 - 1733, 1759 - 1764, 1766 - 1769.

11. *Libri Patenti e Passaporti*

Δύο βιβλία τῶν ἐτῶν 1764 - 1766.

Γ'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Οὐδὲν ἔγγραφον τῆς βενετικῆς διοικήσεως Ληξουρίου ἀνευρέθη εἰσέτι.

2. **Ἀρχεῖον τῆς εἰκοσαετίας 1797 - 1817.**

Πρώτη Γαλλικὴ Κατοχὴ (Δημοκρατικοὶ Γάλλοι)

Α'. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΣΟΥ

1. *Scritture*

Πέντε φάκελοι ἀπὸ Αὐγούστου μέχρι Δεκεμβρίου 1797.

2. *Citazioni*

Ἐν βιβλίον ἀπὸ Αὐγούστου 1797 μέχρι Φεβρουαρίου 1798.

3. *Proclami*

Ἐν βιβλίον ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1797 μέχρι Μαρτίου 1798.

4. *Sentenze Presenti*

Ἐν βιβλίον ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1797 μέχρις Ἰανουαρίου 1798.

5. *Sentenze Absenti*

Ἐν βιβλίον ἀπὸ Σεπτεμβρίου μέχρι Νοεμβρίου 1797.

6. *Comparse e Costituti*

Ἐν βιβλίον ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ὀκτωβρίου 1797.

Β'. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Scritture

Ἐξ φάκελοι ἀπὸ Ἰουλίου μέχρι Δεκεμβρίου 1797.

Ῥωσο - τουρκικὴ Κατοχὴ

Οὐδὲν ἔγγραφο ἀνευρέθη εἰσέτι.

Ἐπιάνησος Πολιτεία

Α'. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝΔΕΚΑ

Ἐπιστολαὶ

Δύο φάκελλοι τῶν ἐτῶν 1800 - 1804.

Β'. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

Συγκλήσεις

Ἐν βιβλίον τῶν ἐτῶν 1801 - 1806.

Γ'. ΕΠΙΑΡΧΙΑ - ΠΡΥΤΑΝΙΣ

1. *Ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ*

150 ἐπιστολαὶ ἀπὸ Ὀκτωβρίου μέχρι Δεκεμβρίου 1806.

2. *Ναυτιλιακὰ ἔγγραφα*

148 τεμάχια τῶν ἐτῶν 1806 - 1807.

Δ'. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΑΣΟΥ

Patenti

147 τεμάχια τοῦ ἔτους 1805.

Δευτέρη Γαλλικὴ Κατοχὴ (Ναπολεόντειος περίοδος)

Α'. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1. *Ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ*

121 τεμάχια ἀπὸ Σεπτεμβρίου μέχρι Δεκεμβρίου 1807.

2. Βιβλίον ἐπιστολῶν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ

Ἐκ Σεπτεμβρίου 1808 μέχρις Ἀπριλίου 1809.

Β'. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΑΣΟΥ

Patenti

94 τεμάχια τοῦ ἔτους 1808.

Βρεταννικὴ προστασία

Α'. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ

143 τεμάχια τῶν ἐτῶν 1814 - 1817.

Β'. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Ἐπιστολαὶ ληφθεῖσαι ἐκ τοῦ κλιμακίου Σάμης

121 τεμάχια τῶν ἐτῶν 1813 - 1816.

Γ'. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΝ ΑΣΟΥ

Ἐπιστολαὶ

84 τεμάχια τῶν ἐτῶν 1813 - 1816.

3. Ἄρχεον Ἰονίου Κράτους.

Α'. ΕΓΓΡΑΦΑ ΙΟΝΙΟΥ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Δὲν ἐταξινομήθησαν εἰσέτι.

Β'. ΕΠΑΡΧΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

1. Πρακτικὰ

Βιβλία	1 - 3	(1818 - 1820)
Βιβλία	5 - 6	(1823 - 1828)
Βιβλία	9 - 10	(1831 - 1833)
Βιβλία	12 - 19	(1833 - 1835)
Βιβλία	21 - 35	(1836 - 1837)
Βιβλία	37 - 41	(1837 - 1838)
Βιβλία	43 - 47	(1838 - 1839)
Βιβλία	49 - 52	(1839 - 1840)
Βιβλία	54 - 55	(1840 - 1841)
Βιβλία	58 - 78	(1842 - 1848)
Βιβλία	80 - 85	(1848 - 1851)
Βιβλίον	87	(1851)
Βιβλία	89 - 92	(1852 - 1853)
Βιβλίον	95	(1854 - 1855)
Βιβλία	100 - 101	(1857 - 1858)
Βιβλίον	104	(1859)
Βιβλίον	107	(1861)
Βιβλίον	114	(1863)
Βιβλίον	E	(1864 - 1865)

2. Ἀλληλογραφία Ἐσωτερικὴ
Βιβλίον	2	(1824 - 1826)
Βιβλίον	4	(1828 - 1830)
Βιβλίον	6	(1831 - 1832)
Βιβλίον	8	(1833)
Βιβλία	10 - 13	(1834 - 1835)
Βιβλία	15 - 21	(1836 - 1838)
Βιβλία	23 - 25	(1838 - 1839)
Βιβλία	27 - 31	(1839 - 1841)
Βιβλία	35 - 36	(1844 - 1845)
Βιβλία	38 - 44	(1845 - 1849)
Βιβλία	47 - 51	(1849 - 1851)
Βιβλία	54 - 55	(1852 - 1853)
Βιβλία	57 - 58	(1854 - 1855)
Βιβλίον	60	(1855 - 1856)
Βιβλία	62 - 77	(1857 - 1865)
3. Ἀλληλογραφία Ἐξωτερικὴ
Βιβλία	1 - 3	(1818 - 1828)
Βιβλίον	5	(1830 - 1831)
Βιβλία	7 - 15	(1834 - 1839)
Βιβλία	17 - 27	(1839 - 1850)
Βιβλία	29 - 30	(1851 - 1852)
Βιβλία	32 - 36	(1854 - 1860)
Βιβλία	38 - 40	(1861 - 1864)

Γ'. ΑΡΧΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

1. Ποικίλα ἔγγραφα
Δέκα δέσμαι (1836 - 1865).
2. Ἐπιστολαὶ Ἐπάρχου πρὸς τὸ Ἀρχεῖον
Μία δέσμη.
3. Ἀναφοραὶ Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸ Ἀρχεῖον
Ἑπτὰ δέσμαι.
4. Ὑποθέσεις Μονῶν καὶ Ναῶν
Ἐἴκοσι τρεῖς ὑποθέσεις.
5. Διαζύγια
Μία δέσμη.

Δ'. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΓΑΘΟΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

1. Πρακτικὰ
Βιβλία 1 - 4 τῶν ἐτῶν 1847 - 1861.
2. Ἀλληλογραφία
Βιβλίον 1 τῶν ἐτῶν 1847 - 1852.

3. *Ἀναφοραὶ καὶ καταστάσεις ὑγείας ἐξωγάμων*

Δύο φάκελλοι τῶν ἐτῶν 1840 - 1842 καὶ 1847 - 1849.

Ε'. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ

1. *Εἰρηνοδικεῖον Ληξουρίου*

Βιβλία Κλήσεων καὶ Ἀποφάσεων τῶν ἐτῶν :

1844 (βιβλία 3)

1845 (βιβλία 8)

1846 (βιβλία 7)

1847 (βιβλία 7)

1848 (βιβλία 7)

1849 (βιβλία 7)

1850 (βιβλία 3)

1851 (βιβλία 5)

1852 (βιβλία 8)

1853 (βιβλία 9)

1854 (βιβλία 10)

1855 (βιβλία 14)

1856 (βιβλία 8)

1857 (βιβλία 9)

1858 (βιβλία 7)

1859 (βιβλία 10)

1860 (βιβλία 12)

1861 (βιβλία 12)

1862 (βιβλία 11)

2. *Ἐμποροδικεῖον Ἀργοστολίου*

Ἄκτῶ φάκελλοι περιλαμβάνοντες ἐν συνόλῳ 18 ὑποθέσεις τῶν ἐτῶν : 1829 - 1834.

Σ'. ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΟΝ

1. *Εὔρετήρια Ὑποθηκῶν*

Ἑπτὰ βιβλία — εὔρετήρια τῶν ἐτῶν 1844 - 1861 καὶ 1865 - 1866.

2. *Βιβλία Ὑποθηκῶν (VII)*

Κατεγράφησαν 98 ἐν συνόλῳ βιβλία :

Βιβλία 1 - 14 ἀριθμ. ἐγγεγραμ. πράξεων 3847 - 11852.

Βιβλία 17 - 19 » » » 13348 - 14188.

Βιβλία 21 - 35 » » » 14681 - 21658.

Βιβλία 37 - 80 » » » 22106 - 61959.

Βιβλίον 82 » » » 62549 - 63111.

Βιβλία 84 - 104 » » » 64090 - 79518.

3. *Βιβλία Μεταγραφῶν (Μ)*

Κατεγράφησαν 169 ἐν συνόλῳ βιβλία :

Βιβλία	1 - 57	ἀριθμ. ἐγγεγραμ. πράξεων	3851 - 24941.
Βιβλία	59 - 71	» » »	25546 - 29985.
Βιβλίον	73	» » »	30212 - 30502.
Βιβλία	75 - 113	» » »	30855 - 53804.
Βιβλία	115 - 136	» » »	54130 - 62691.
Βιβλία	138 - 147	» » »	63180 - 66964.
Βιβλία	149 - 176	» » »	67351 - 79020.

Ζ'. ΝΑΥΤΙΑΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Δὲν ἐταξινομήθησαν εἰσέτι.

Η'. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

Εἷς φάκελος περιέχων στατιστικὰς τῶν ἐτῶν 1840 - 1842, 1844 - 1856, 1858 - 1861 καὶ 1863.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ1. *Ἀρχεῖον Μητροπόλεως.*

Ἀνευρέθησαν ποικίλα ἔγγραφα (ἀποφάσεις καὶ ἀφορισμοὶ τῶν Ἀρχιερέων, ἀναφοραὶ καὶ ἐπιστολαὶ πρὸς αὐτοὺς) τοῦ ΙΗ' καὶ ΙΘ' αἰῶνος.

2. *Ἀρχεῖα Μονῶν.*

1. *Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Ἀνδρέου Μηλαπιδιᾶς*
  - α'. Κώδικες τῆς Μονῆς (ΙϚ' - ΙΗ' αἰῶνος).
  - β'. Βραβεῖον τῆς Μονῆς (ΙΗ - ΙΘ' αἰῶνος).
  - γ'. Βιβλία διαχειριστικὰ (ΙΖ' - ΙΘ' αἰῶνος).
2. *Μετόχιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Ἀνδρέου Μηλαπιδιᾶς στὰ Κοκκίλια*
Βραβεῖον τοῦ Μετοχίου (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
3. *Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Γερασίμου Ὁμαλῶν*
  - α'. Κώδικες τῆς Μονῆς (ΙϚ' - ΙΗ' αἰῶνος).
  - β'. Βιβλία διαχειριστικὰ (ΙΗ' - ΙΘ' αἰῶνος).
  - γ'. Βιβλίον δωρεῶν (ΙΘ' αἰῶνος).
4. *Ἱ. Μονὴ Ἐσταυρωμένου*
Κτηματολόγιον τῆς Μονῆς (ΙΘ' αἰῶνος).
5. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἀγριλίων*
Βιβλία διαχειριστικὰ (ΙΘ' αἰῶνος).

6. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Βαρδιάνων*
 α'. Κώδιξ τῆς Μονῆς (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
 β'. Εὐρετήριο Συναξαριστῶν τῆς Μονῆς.
7. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς*
 α'. Κτηματολόγια τῆς Μονῆς (ΙΗ' - ΙΘ' αἰῶνος).
 β'. Βιβλία διαχειριστικά (ΙΘ' αἰῶνος).
8. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Θεμάτων*
 Ἐπιτομὴ ὑπαρχόντων τῆς Μονῆς (Ἰούνιος 1818).
9. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Παλιοχέρσου*
 Κώδιξ τῆς Μονῆς (ΙΖ' αἰῶνος).
10. *Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Σισίων*
 α'. Κώδικες τῆς Μονῆς (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
 β'. Βιβλία διαχειριστικά (ΙΖ' - ΙΘ' αἰῶνος).
11. *Ἱ. Μονὴ Ἁγίας Παρασκευῆς Ταφιοῦ*
 Κώδιξ τῆς Μονῆς (ΙΖ' αἰῶνος).
12. *Μοναὶ κατηρηγμέναι*
 α'. Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γεριῶν. Βιβλίον δωρεῶν (ΙΖ' αἰῶνος).
 β'. Καταγραφὴ περιουσιακῶν στοιχείων τῶν Μονῶν Ἁγίου Ἀνδρέου Δρυμοῦς, Προφήτου Ἡλία Λιβαδίου, Ὑπεραγίας Θεοτόκου Γεριῶν, Ὑπεραγίας Θεοτόκου Καριᾶς, Ἁγίου Νικολάου Γρούσπας, Ἁγίου Νικολάου Λατίνων (ΙΘ' αἰῶνος).
 γ'. Ἱ. Μονὴ Ὑπεραγίας Θεοτόκου Λατίνων (Santa Maria della Salute).
 Κώδιξ τῆς Μονῆς (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος)

3. Ἱ. Ἀρχεὶα Ναῶν.

1. *Ἱ. Ναὸς Ἐδαγγελιστρίας Προαστείου Κάστρου*
 Βραβεῖον τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
2. *Ἱ. Ναὸς Ἁγίων Θεοδώρων Προαστείου Κάστρου*
 Κώδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΘ' αἰῶνος).
3. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου (Ἐισοδείων) Ἀργοστολίου (Πλάκα)*
 Κώδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΗ' αἰῶνος).
4. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Κρήνης*
 Βραβεῖον τοῦ Ναοῦ (ΙΘ' αἰῶνος).
5. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Μαυράτων*
 α'. Κώδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΗ' - ΙΘ' αἰῶνος)
 β'. Βιβλίον ἐσόδων καὶ ἐξόδων (ΙΘ' αἰῶνος).

6. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Δραπάνου*
  - α'. Βιβλία διαχειριστικά (ΙΘ' - Κ' αἰῶνος).
  - β'. Βιβλίον Πρακτικῶν Ἐπιτρόπων (ΙΘ' αἰῶνος).
  - γ'. Βιβλία Συνδρομητῶν (ΙΘ' - Κ' αἰῶνος).
7. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στὸ Λαγκάδι (Ἀγκώνας)*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΗ' - ΙΘ' αἰῶνος).
8. *Ἱ. Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Σπαρτιῶν*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΘ' αἰῶνος).
9. *Ἱ. Ναὸς Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ἀργοστολίου (Πλάκα)*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΘ' αἰῶνος).
10. *Ἱ. Ναὸς Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Ἀργοστολίου*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΘ' αἰῶνος).
11. *Ἱ. Ναὸς Ἀγίου Νικολάου Κάστρου*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΓ' - ΙΘ' αἰῶνος).
12. *Ἱ. Ναὸς Ἀγίου Νικολάου τῶν Ἐένων Ἀργοστολίου*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
13. *Ἱ. Ναὸς Ἀγίας Παρασκευῆς Ἀργοστολίου*
 Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
14. *Ἱ. Ναὸς Ἀγίου Σπυρίδωνος Ἀργοστολίου*
  - α'. Κῶδιξ τοῦ Ναοῦ (ΙΖ' - ΙΗ' αἰῶνος).
  - β'. Βραβεῖον τοῦ Ναοῦ (ΙΗ' αἰῶνος).
15. *Ἱ. Ναὸς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ληξουρίου*
 Περιουσιακὴ ἀπογραφή τοῦ Ναοῦ (ΙΗ' αἰῶνος).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ
ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

Βιβλία Πολιτικῶν Ἀρχῶν

Α'. ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΚΡΑΝΑΙΑΣ ΚΑΙ ΣΑΜΗΣ

1. *Βιβλία Γεννήσεων - Βαπτίσεων*
 Κατεγράφησαν ἐν συνόλῳ 103 βιβλία τῶν ἐτῶν 1842 - 1865.
2. *Βιβλία Γάμων*
 Βιβλία 35 τῶν ἐτῶν 1841 - 1865.
3. *Βιβλία Θανάτων*
 Βιβλία 73 τῶν ἐτῶν 1841 - 1865.

Β'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΛΗΣ

1. *Βιβλία Γεννήσεων - Βαπτίσεων*
 Βιβλία 97 τῶν ἐτῶν 1843 - 1866, 1870 - 1905, 1907 - 1924,
 1926 - 1932.

2. *Βιβλία Γάμων*

Βιβλία 55 τῶν ἐτῶν 1841 - 1864, 1866, 1868, 1870 - 1932.

3. *Βιβλία Θανάτων*

Βιβλία 61 τῶν ἐτῶν 1841, 1843 - 1844, 1846 - 1863, 1866, 1870 - 1882, 1884 - 1891, 1895 - 1902, 1904 - 1905, 1908 - 1909, 1913 - 1914, 1916 - 1925, 1929 - 1932.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ
ΝΟΤΑΡΙΑΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ

1. *Κώδικες Νοταρίων.*1. *Ἀμπάτης Κωνσταντῖνος (Ambati Costantino)*

Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1776 - 1786.

2. *Ἀμπατιέλος Βασίλειος*

Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1828 - 1829 καὶ 1868 - 1870.

Εύρετήριον τῶν ἐτῶν 1837 - 1848.

3. *Ἄννης Ροδοθεῆτος Θεόδωρος*

Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1857 - 1859, 1859 - 1862, 1862 - 1863, 1863 - 1866.

Βιβλίον Διαθηκῶν τῶν ἐτῶν 1857 - 1866.

Εύρετήριον τῶν ἐτῶν 1857 - 1866.

4. *Ἄννης Νικόλαος*

Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1844 - 1845.

Βιβλίον Διαθηκῶν τῶν ἐτῶν 1827 - 1835.

5. *Βάλσαμος Καλόρης Σπυρίδων*

Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1819 - 1821, 1828 - 1829, 1851 - 1854, 1856 - 1858, 1858 - 1861.

Βιβλίον Διαθηκῶν τῶν ἐτῶν 1837 - 1854.

Εύρετήριον τῶν ἐτῶν 1853 - 1861.

6. *Βανδῶρος Ἀνδρέας*

Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1826 - 1827.

7. *Βοθροντός Σπυρίδων (Vontronto Spiridion)*

Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1800 - 1801, 1802, 1803.

1. Περὶ τὴν ἀναζήτησιν καὶ καταγραφὴν τοῦ νοταριακοῦ ὑλικοῦ ἠσχολήθησαν τὰ μέλη εἰδικῆς ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Δικαίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (Ἰούλιος 1970), ὑπὸ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ δημοσιευθῇ ἔκθεσις ἐργασιῶν. Ἐνταῦθα καταχωρίζεται μόνον τὸ ὑλικόν, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη καὶ καταγράφη συμπληρωματικῶς ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συνεργείου.

8. *Βριώνης Μαρκῆτος Παναγῆς*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1854 - 1855.
9. *Γαρμπῆς Ζωσιμᾶς*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1834 - 1835.
10. *Καλλιγᾶς Στυλιανός*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1793 - 1804.
11. *Καρδάκης Κωνσταντᾶτος Κάρολος*
Εὐρετήριον τῶν ἐτῶν 1846 - 1854.
12. *Καροῦσος Δημήτριος*
Δέσμη ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1809 - 1819.
13. *Καροῦσος Κωνσταντῖνος*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1818 - 1826.
14. *Κοντογούρης Ζήσιμος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1669 - 1694.
15. *Λαγγούσης Στυλιανός*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1864 - 1866.
16. *Λευκόκοιλος Γεώργιος*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1671 - 1673 καὶ 1677 - 1678.
17. *Λιβαδάς Γαλιάτσος*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1633 - 1647, 1647 - 1667.
18. *Λιβαδάς Τουμαζᾶτος Γεώργιος*
Βιβλίον Διαθηκῶν 1827 - 1836.
19. *Λιβαδάς Παναγῆς*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1795 - 1802 καὶ 1823 - 1827.
20. *Μακρῆς Γεώργιος (Τζώρτζης)*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1708 - 1731.
21. *Μάνεσης Σταματέλος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1804 - 1805.
22. *Μεταξᾶς Καμηλᾶτος Ἰωάννης*
Δέσμαι ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1874 - 1875 καὶ 1876 - 1877.
23. *Μολεζίνης Λαυρέντιος*
Δέσμαι ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1856 καὶ 1858.
24. *Πανᾶς Κωνσταντῖνος*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1816 - 1826, 1828 - 1832, 1832 - 1840, 1840 - 1846, 1850 - 1854.
Βιβλίον Διαθηκῶν τῶν ἐτῶν 1828 - 1853.
25. *Πανᾶς Διάκονος Παναγῆς*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1789 - 1790.
26. *Παντελάτος Γεώργιος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1854 - 1856.

27. *Παπαγεωργόπουλος Παναγής*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1822 - 1826, 1825, 1829, 1830, 1838.
28. *Πατρίκιος Φερδινάλης Γεράσιμος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1854 - 1855.
29. *Πεντόγαλος Ἀθανάσιος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1859 - 1861.
30. *Ραφτόπουλος Ἀνδρέας*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1838 - 1840.
31. *Ραφτόπουλος Παναγής*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1827 - 1829 καὶ 1846 - 1849.
32. *Ριτσαρδόπουλος Ἀναγνώστης*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1718 - 1739.
33. *Ριτσαρδόπουλος Τζαννέτος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1634 - 1665.
34. *Σκλάβος Πολυμέρης (Sclavo Polimero)*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1684 - 1691.
35. *Τρέκκας Ἀνδρέας*
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1823 - 1824.
36. *Τσελέντης Γεώργιος (Celendi Georgio)*
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1827 - 1837.
37. *Φερεντίνος Σπυρίδων*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1833 - 1837.
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1833 - 1847.
38. *Φερεντίνος Στέφανος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1689 - 1746.
39. *Φερδερίγος Γεώργιος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1833 - 1834.
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1826 - 1834.
40. *Φωκᾶς Γεράσιμος*
Δέσμη ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1850 - 1859.
41. *Φωκᾶς Γεώργιος*
Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1790 - 1796.
42. *Φωκᾶς Παναγής*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1796 - 1803, 1803 - 1811, 1811 - 1815, 1815 - 1816, 1816 - 1819, 1819 - 1822, 1822 - 1826.
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1796 - 1825.
43. *Χαλιώτης Βελισσάριος*
Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1817 - 1847.
Εὐρετήριο τῶν ἐτῶν 1847 - 1850.

44. *Χαράκτης Ὀολάνδος*
 Πρωτόκολλα τῶν ἐτῶν 1671 - 1676 καὶ 1676 - 1690.
45. *Χαράκτης Παναγῆς*
 Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1811 - 1816.
 Δέσμαι ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1811 - 1821.
46. *Χιόνης Λύγουστίνος*
 Πρωτόκολλον τῶν ἐτῶν 1627 - 1634.
47. *Μὴ ταυτισθέντες Νοτάριοι*
 α'. Πρωτόκολλον ἀγνώστου Νοταρίου τῶν ἐτῶν 1584 - 1585.
 β'. Πρωτόκολλον ἀγνώστου Νοταρίου τῶν ἐτῶν 1633 - 1634.
 γ'. Πρωτόκολλον ἀγνώστου Νοταρίου τῶν ἐτῶν 1679 - 1680.
 δ'. Πρωτόκολλον ἀγνώστου Νοταρίου τῶν ἐτῶν 1695 - 1700.

2. Κατάλογοι - Εὐρετήρια.

Α'. ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Εὐρετήρια τῶν παρὰ τῷ Ἀρχαιοφυλακείῳ Κεφαλληνίας τηρουμένων Συμβολαιογράφων. α'. Κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν. β'. Κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν (1535 - 1886).

Β'. ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

Εὐρέθησαν δέκα τέσσερις ἐν συνόλῳ παλαιοὶ χρονολογικοὶ κατάλογοι Νοταρίων τῆς νήσου κατὰ στοιχεῖον ἀλφαβήτου ἦτοι :

1. Στοιχεῖον Α (1599 - 1866).
2. Στοιχεῖον Β (1600 - 1876).
3. Στοιχεῖον Δ (1588 - 1879).
4. Στοιχεῖα Δ, Ε, Γ, Ι (1588 - 1861).
5. Στοιχεῖον Γ (1600 - 1877).
6. Στοιχεῖον Λ (1500 - 1856).
7. Στοιχεῖον Μ (1500 - 1865).
8. Στοιχεῖον Μ (1500 - 1879).
9. Στοιχεῖον Π (1500 - 1868).
10. Στοιχεῖον Ρ (1700 - 1840).
11. Στοιχεῖον Ρ (1778 - 1861).
12. Στοιχεῖα Σ, Τ, Β, Χ, Ζ (1500 κ.έ.).
13. Στοιχεῖα Σ, Τ (1500 - 1864).
14. Στοιχεῖα Χ, Β, Ζ (1600 - 1840).

Ε Π Ι Μ Ε Τ Ρ Ο Ν

Ε Γ Γ Ρ Α Φ Α

Πάντα τὰ δημοσιεύμενα ἐνταῦθα ἔγγραφα προέρχονται ἐξ ἀντιγράφων. Τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν ἐθεωρήσαμεν ἐπιβαλλομένην καθ' ὅσον συμβάλλουν οὐσιαστικῶς εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν γνώσεων περὶ τοῦ Κεφαλληνιακοῦ Ἀρχείου, ἐλλείπουν δέ, τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὰ πρωτότυπα.

Κατὰ τὴν δημοσίευσιν ἀνελύθησαν αἱ τυχόν ὑπάρχουσαι βραχυγραφίαι καὶ ἀποκατεστάθη ἡ στίξις. Ὁρθογραφικαὶ διορθώσεις δὲν ἐπηνέχθησαν, ἐκτὸς περιπτώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἐκρίθησαν ἀναγκαῖαι πρὸς ἀποφυγὴν παρανοήσεων.

Δι' ἀποσιωπητικῶν σημειοῦνται κενὰ τοῦ κειμένου δηλούμενα ἀναλόγως ὑπὸ τοῦ γραφέως τοῦ κώδικος.

1. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΤΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛῃ
ΙΩΑΝΝΟΥ PASQUALIGO
ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ,
ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΝ

1615 [= 1616], 15 Φεβρουαρίου
Γ.Α.Κ., Κώδιξ 229, φ. 21^v

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Διαπιστοῦται ὅτι αἱ ποινικαὶ διατάξεις, κοινοποιήσεις, διαμαρτυρήσεις καὶ ἄλλαι πράξεις δὲν καταχωρίζονται εἰς βιβλίον, τοῦτο δὲ ἀποβαίνει εἰς βάρος τῶν διαδίκων, ἰδίᾳ τῶν πτωχοτέρων. Διατάσσεται ὅπως τοῦ λοιποῦ οὐδεμίᾳ πράξις ἐκδίδεται ἐὰν προηγουμένως δὲν καταχωρισθῇ εἰς βιβλίον, κοινοποιηθῇ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ προσυπογραφῇ δι' ἀναφορᾶς τῶν κλητῆρων. Αἱ ἀναφοραὶ δὲν θὰ ἰσχύουν ἐὰν δὲν τὰς παρουσιάσουν εἰς τὴν Γραμματείαν, τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν κοινοποίησιν, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐγγραφή των εἰς τὰ βιβλία. Πράξεις ἀντικείμεναι πρὸς τὴν παροῦσαν διάταξιν θεωροῦνται ἄκυροι.

*Ordni Giovanni Pasqualigo Provveditor
et Inquisitor General in Levante.*

E perchè anco si vede un altro più pessimo abuso contrariante a tutti li stili delli Fori del Dominio Veneto che li commandamenti penali, intimazioni, protesti, et altri atti simili, non si metono in registro, il che ritorna a grave pregiudizio de' littiganti, et in particolar de' poveri,

i qualli possono facilmente esser dalla potenza altrui in mille modi oppressi; però ordiniamo, che nell'avvenire tutti, e cadauno delli atti suddetti suffragatorj, non si dia fuori di Cancellaria, o da quell'Offizio nel quale vengono fatti, se prima non saranno posti in registro, et medemamente intimati che saranno alle parti, e sottoscritti per relazione delli Contestabili che li avevano intimati; non vagliano esse relazioni, se dalle parti interessate che li avevano ottenuti non saranno presentati in Cancellaria, nel termine di giorni tre dopo l'intimazione, per essere registrate. Et tutti li commandamenti, et intimazioni, o altri simili, fatti contro il presente Ordine, dichiariamo che siano nulli, e di niun valore.
Addi 15 Febbraro 1615 pubblicata.

2. ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΔΟΓΗ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ERIZZO
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΒΛΕΠΤΗΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΝ ERIZZO
ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

1632, 30 Ἀπριλίου — Ἰνδικτιῶν 15
Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 20, φφ. 12^ρ - 13^ρ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Προβλεπτοῦ τῶν Τριῶν Νήσων Ἀντωνίου Pisani καὶ τοῦ ὑπομνήματος Πρεσβείας Κεφαλλήνων διεπιστώθη, ὅτι τὸ ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος λειτουργεῖ πλημμελέστατα, διότι οἱ ἀνά διετίαν ἐκλεγόμενοι καὶ ἔχοντες τὴν εὐθύνην αὐτοῦ Γραμματεῖς ἢ Ὑπογραμματεῖς τῆς Κοινότητος δὲν παραλαμβάνουν ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου τὸ ὑλικόν, τοῦτο δὲ ἔχει καταστραφῆ εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ χρῆσις αὐτοῦ. Πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος διατάσσεται, ὅπως ὁ ἐπόμενος Γραμματεὺς ἢ Ὑπογραμματεὺς τῆς Κοινότητος ἐκλεγῆ διὰ μίαν πενταετίαν καὶ ἐπιδοθῆ εἰς τὸ ἔργον τῆς συστηματικῆς ὀργανώσεως τοῦ ἀρχείου. Συγκεκριμένως θὰ πρέπει νὰ προβῆ εἰς ἀναταξινόμησιν τῶν ἐγγράφων τῶν ποινικῶν καὶ τῶν ἀστικῶν ὑποθέσεων, τῶν πρωτοκόλλων τῶν νοταρίων καὶ παντὸς ἄλλου ἐγγράφου, κατὰ χρονολογικὴν τάξιν καὶ διοίκησιν, νὰ συντάξῃ δὲ εὐρετήριον ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν ἐνὸς τοῦλάχιστον ἐκ τῶν Συνδίκων τῆς Κοινότητος, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν φύλαξιν αὐτοῦ. Τὸ εὐρετήριον θὰ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Συνδίκου καὶ τοῦ Προβλεπτοῦ τῆς νήσου καὶ θὰ ἀναγράφεται εἰς τὸ Βιβλίον Πράξεων τοῦ Προβλεπτοῦ καὶ εἰς ἕτερον νέον βιβλίον, τὸ ὁποῖον θὰ τηρῆται παρὰ τῇ Γραμματεῖα, ὑπογραφομένον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Συνδίκων, καὶ θὰ ἀποτελῆ συνέχειαν τοῦ καταλόγου. Οἱ Γραμματεῖς θὰ χρεοῦνται τὸ ὑλικόν, τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται εἰς τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ αὐτοῦ θὰ παραδίδουν εἰς τοὺς διαδόχους των. Οἱ Γραμματεῖς τοῦ Προβλεπτοῦ ὀφείλουν νὰ παραδίδουν εἰς τοὺς Γραμματεῖς τῆς Κοινότητος πρὸς φύλαξιν πάντα τὰ ἐγγράφα ἡριθμημένα,

ταῦτα δὲ θὰ ἀναγράφονται εἰς τὸ ἀνωτέρω βιβλίον καὶ θὰ ἐπικυροῦνται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Συνδίκων, ὡς ἀνωτέρω. Ἡ Κοινότης ὀφείλει νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἀρχειοθηκῶν καὶ τοῦ χώρου φυλάξεως τοῦ ἀρχειακοῦ ὑλικοῦ, ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ μελλοντικὴ ζημία ἐξ ἀνωμάτων καιρικῶν συνθηκῶν. Οἱ μετέπειτα Γραμματεῖς θὰ ὑπηρετοῦν, ὡς καὶ πρότερον, ἐπὶ διετίαν. Ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἀνήκει εἰς τὸν Προβλεπτὴν Κεφαλληνίας, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ περὶ τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου καὶ νὰ ἀποστείλῃ ἀντίγραφον τῶν Καταλόγων εἰς τὴν Βενετίαν.

Franciscus Eritio Dei Gratia Dux Venetiarum Nobilibus et Sapientibus Viris Niccolao Eritio, de suo mandato Provisorio Cephalenię, et Successoribus fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum.

Consistono gli effetti della Giustizia, e la consolazione de' Sudditti nella sicurezza particolarmente di conservarsi le Scritture Pubbliche, dalle quali ne cavano li particolari la cautella dovuta alle cose loro, et intendendosi che in cotesta Cancellaria della Comunità passi disordine considerabile, perchè eleggendosi da cotesto Consiglio il Cancelliere, e Vice Cancelliere, di due in due anni, quali vanno al possesso, senza altra consegna delle Scritture per inventario, che ora sono tutte lacerate dalla mala condizione del luoco ove sono riposte, perchè non se ne tiene la cura che si dovrebbe, oltre il pericolo, puossi derivar dalla malizia di qualcheduno di poca coscienza, o interessato, essendo la maggior parte de' Protocoli de' Nodari, Processi Criminali, e volumi di cose Civili da tre anni in là per la maggior parte corrosi, e da quali non si possono cavar copie, ne riscontri con abuso di così male conseguenze, che giustamente si conviene provvedervi senza maggior dilazione, sopra di che, considerato-quante ha ricordato il diletteissimo Nobil Homo Antonio Pisani nella sua relazione di Provveditor General nelle Tre Isole di Levante, et veduta la Scrittura presentata dalli Ambasciatori di Cefalonia in tal proposito, vi commettemo col Senato:

φ. 12^v *Che la prima volta che doverrà farvi Cancelliere, o Vice Cancelliere, in luogo degli attuali, siano eletti per anni cinque, ma con questa espressa condizione et obbligo, che prima di entrar alla carica debbano ridur insieme tutti li volumi de' Processi Criminali, e Civili Sentenzie, Protocoli de' Nodari, et ogni altra scrittura, et volume per volume divider un Reggimento dall'altro, inventarli, et cartarli con la più esatta diligenza che sarà possibile, e medemamente unir insieme tutti li quinterneti cavati dalli volumi, et il resto delle scritture, così Civili, come Criminali, per ordine de' tempi, e con distinzione delli Reggimenti, legarli in altri*

volumi, usando ogni accuratezza per rimeterli insieme afine gl'interessati si possano prevaler delle copie in ogni tempo, et l'Inventario suddetto sia fatto con l'assistenza di un Sindico almeno, qual nel tempo che si farà l'opera debba tener appresso di se la chiave della Cancellaria, perchè sia levato ogni dubbio di fraude, et medemamente conservi l'Inventario sottoscritto da giorno in giorno dal Sindico, e così da voi Proveditore, che perfezionato doverete farlo registrar nel Libro de' vostri atti, et ^a in un altro Libro, che doverà esser istituito pur sottoscritto dal Reggimento, e da Sindici, qual doverà esser conservato nella medema Cancellaria, et sopra esso continuato l'Inventario degli altri volumi e protocoli; dovendo il Cancellero e Vice Cancellero esser debitori di tutte le scritture contenute in esso Libro, che doverà sempre esser ivi conservato, e coll'incontro suo esser consegnate a successori con cauzione della riceputa sopra il medesimo Libro con la sottoscrizione di tutto il Reggimento, e Sindici, col qual ordine, e regola, doverà caminarsi per l'avvenire in ogni consegna da ministro a ministro.

Li Cancellieri delli Proveditori nel consegnar le scritture siano obbligati essi di cartarle minutamente ad una per una per consegnarle a quelli della Comunità, quali dovranno far le cauzioni della riceputa, notando sopra il Libro che sarà istituito per il reggistro delli suddetti inventarj, corroborati dalla sottoscrizione del Reggimento e Sindici come per dette ecc.

Doverà esser obbligo della Comunità accomodar subito senza dilazione
 φ. 13^r li scabelli, et armeri attorno la detta Cancellaria con le lorro || chiavi, ove siano conservati li Libri e Volumi; restaurando in buona forma il tetto, le finestre, e la porta della Cancellaria, acciò la pioggia non causi que' danni seguiti per il passato, quali volemo divertiti intieramente dalla diligenza che voi usarete in far obbedire il presente ordine.

Terminati gli anni cinque di quelli che per la prima volta saranno eleti a quali si allunga in tempo per la fatica sopradetta, dovrà l'elezione seguire nei Successori di due in due anni, nella maniera che fino di presente si è costumata, ma coll'obbligo della consegna per l'Inventario... potendo li medesimi esser confermati... la buona administratione. Appoggiamo l'esecuzione del presente ordine... servizio che si deve sperare molto rilevante a sollievo de' Sudditti, ne aspetteremo da voi avviso dell'effetto insieme con la copia degl' Inventarij a tempo debito...

Date in Nostro Ducali Palatio die 30^a Aprilis 1632, Indictione XV.

Marc'Antonio Ottobon Segretario

3. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΠΕΡΙ ΝΟΤΑΡΙΩΝ

1632, 10 'Ιουνίου

Γ.Α.Κ., Κώδιξ 229, φ. 27r-v

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Παρατηρεῖται ὅτι οἱ νοτάριοι τῆς νήσου ἀσκοῦν τὰ καθήκοντά των πλημμελέστατα, μέχρι σημείου νὰ ἀμελοῦν τὴν καταχώρισιν πράξεων εἰς τὰ βιβλία των, ἢ νὰ καταχωρίζουν αὐτὰς ἐκπροθέσμως καὶ νὰ ὑποπίπτουν εἰς πολλὰς ἄλλας παραβάσεις. Διὰ τοῦτο ἡ Διοίκησις τῆς νήσου διατάσσει ὅπως :

1. Πάντες οἱ νοτάριοι παρουσιάσουν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Κοινότητος ἅπαντα τὰ εἰς χεῖρας των εὐρισκόμενα βιβλία καὶ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα θὰ παραληφθοῦν ὑπὸ τῶν Γραμματέων καὶ θὰ σημειωθοῦν εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον διὰ νὰ ἐπιθεωρηθοῦν, σελιδαριθμηθοῦν καὶ τηρηθῇ σημειώσις τῆς κταστάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται, παρουσία τῶν Προέδρων τῆς Κοινότητος. Ὡσαύτως οἱ νοτάριοι ὀφείλουν νὰ παρουσιάσουν τὰ προνόμιά των διὰ νὰ σημειωθοῦν καὶ νὰ γνωσθῇ ὁ χρόνος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἤρχισαν νὰ ἀσκοῦν τὸ λειτούργημά των. Ἀκολούθως θὰ ἐπιστραφοῦν μὲν τὰ βιβλία καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς νοταρίους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐγκριθοῦν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Συνδίκων τῆς Κοινότητος, θὰ κατασχεθοῦν δὲ τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς μὴ ἐγκριθισμένους. Εἰς τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὰ ἀνωτέρω θὰ ἐπιβληθῇ ἡ ποινὴ τῆς στέρησεως τοῦ ἀξιώματός των καὶ ἄλλαι μεγαλύτεραι ποιναὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς δικαιοσύνης.

2. Προταθοῦν ἐξ πολιτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων νὰ ἐκλεγοῦν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Συνδίκων τέσσαρες, οἱ ὁποῖοι ἀνακηρυσσόμενοι ἰσόβιοι ἐπόπται τῶν νοταρίων τῆς νήσου θὰ ἔχουν ὡς ἔργον τὴν φύλαξιν παντὸς τοῦ νοταριακοῦ ἀρχεακοῦ ὑλικοῦ, θὰ ἀντικαθίστανται δὲ δι' ἐκλογῆς ἐτέρου εἰς περιπτώσιν θανάτου ἢ ἄλλου ἀτυχήματος ἐνὸς ἐξ αὐτῶν.

3. Ἀναθεωρηθοῦν πάντες οἱ νοτάριοι τῆς νήσου, ὥστε νὰ ἐκλεγοῦν οἱ πλέον κατάλληλοι καὶ ἀναγνωρισθοῦν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Συνδίκων, ἔχοντες ρητὴν ὑποχρέωσιν νὰ τηροῦν πρωτόκολλα σελιδαριθμημένα, εὐρετηριασμένα καὶ ἐν τάξει, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ μόνον νὰ καταχωρίζουν τὰς πράξεις των ὁμολογουμένας καὶ ὑπογραφομένας τοῦλάχιστον ὑπὸ δύο μαρτύρων.

4. Οἱ ἐγκεκριμένοι νοτάριοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρουσιάζουν κατὰ μῆνα εἰς τὸν νοταριακὸν ἐπόπτην τῆς περιφερείας των ἀκριβὲς ἀντίγραφον ὅλων τῶν γενομένων πράξεων, πρὸς καταχώρισιν εἰς ἐπὶ τούτῳ τηρούμενον πρωτόκολλον κατὰ χρονολογικὴν τάξιν καὶ μὲ ἰδίαν ἀρίθμησιν. Ὁ τηρῶν τὸ πρωτόκολλον νοτάριος (ἐπόπτης) θὰ λαμβάνῃ ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν καταχώρισιν ἐκάστης μὲν πράξεως πέντε γαζέττας, ἐκάστης δὲ διαθήκης δέκα γαζέττας,

καταβλητέας παρὰ τῶν παρουσιαζόντων τὰ ἐν λόγῳ ἔγγραφα νοταρίων καὶ προερχομένας ἐκ τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν ποσῶν. Οἱ νοτάριοι τῆς νήσου ὀφείλουσι νὰ παρουσιάξουν κατὰ τετράμηνον τὰ βιβλία των εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Κοινότητος διὰ τὴν τακτικὴν ἐπιθεώρησίν των παρὰ τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Συνδίκων.

5. Ἐκαστος τῶν τεσσάρων νοταριακῶν ἐποπτῶν ὀφείλει νὰ τηρῇ ἴδιον πρωτόκολλον. Ἐξ αὐτῶν ὁ συγκεντρώσας τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ψήφων θὰ ἔχη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰς περιοχὰς τῆς Λιβαθοῦ, Ποταμιάνας, Ὀμαλῶν, Εἰκοσιμίας καὶ Πλατειῶν (Ἐλιοῦ)· ὁ δεῦτερος κατὰ σειρὰν τὰς περιοχὰς τῆς Παλικῆς, Ἀθήρα, Θυννίας καὶ τὰ χωρία Κουρουκλάτα καὶ Φάρσα (Ποταμιάνας)· ὁ τρίτος τὰς περιοχὰς τῆς Ἐρίσσου, Πυλάρου καὶ Σάμης· τέλος ὁ τέταρτος τὰς περιοχὰς Πυργί, Ράκλι, Κορωνούς, Βάλτες καὶ Ἐλιός.

6. Διὰ νὰ ἀποφευχθῇ τοῦ λοιποῦ ὑστερόβουλος ἀσκησις ἠθικῆς πιέσεως ἐπὶ τῶν διαθετῶν, ὅπως ἀφίσουν μέρος τῆς περιουσίας των εἰς ἔργα εὐσεβείας, ἀπαγορεύεται εἰς ἱερεῖς νὰ ἀσκοῦν τὸ ἔργον τοῦ νοταρίου ἐπὶ ποινῇ ὡς ἀνωτέρω καὶ ἀκυρώσει τῶν συνταχθησομένων πράξεων.

7. Ἐπειδὴ ὑπὸ τῶν νοταρίων συντάσσονται εἰς ἰδιωτικὰ βιβλία ἢ καὶ λυτὰ φύλλα πράξεις ἀφορῶσαι εἰς δανεισμὸν μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν, ἐκχώρησιν κτημάτων ἢ ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν οὕτως, ὥστε οἱ τυχόν ἀδικούμενοι νὰ μὴ δύνανται νὰ καταφύγουν εἰς τὸν νόμον, τοῦ λοιποῦ πράξεις ὡς αἱ ἀνωτέρω, συνταχθεῖσαι ἰδιωτικῶς καὶ μὴ καταχωρισθεῖσαι εἰς δημόσιον πρωτόκολλον, εἶναι ἄκυροι, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ποσοῦ μικροτέρου τῶν πέντε δουκάτων. Ἐπιπροσθέτως αἱ πράξεις αὐταὶ θὰ καταχωρίζωνται εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν νοταριακῶν ἐποπτῶν ἐπὶ ποινῇ πενήκοντα δουκάτων καὶ ἄνω εἰς τὸν μὴ συμμορφούμενον πιστωτὴν ἢ ἀγοραστὴν.

Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὅσοι ἐκ τῶν νοταριακῶν ἐποπτῶν ἢ λοιπῶν νοταρίων δὲν τηροῦν αὐτὰς θὰ στεροῦνται τοῦ ἀξιωματός των καὶ θὰ ὑπόκεινται εἰς ποινικὴν δίωξιν.

Ordeni Reggimento di Cefalonia

Noi Niccolò Erizzo Provveditor, Zuanne Zorzi e Piero Pisani Consiglieri, per la Serenissima Repubblica di Venezia Reggimento di Cefalonia.

Le continue esclamazioni, e disordini che si sentono nei Giudizj Civili e Criminali, per mancamento di Scritture, et atti pubblici da Libri e Protocolli de' Nodari, la sceleraggine de' quali in quest'Isola fiorisse, anzi è arrivata a tal segno, che non deve esser più comportata, poichè poco pensando questi alla soddisfazione di Offizio, e Ministero così importante, e grave, tralasciano li reggistri, altri ne reggistrano fuori di

tempo, con molti altri abusi, tutti diretivamente contrarj alla mente Pubblica, e pregiudizj altissimi a questi Sudditi, il che in particolare si è veduto patentemente in questi giorni.

(Omissis)

Con l'auttorità del Reggimento Nostro per Noi, e Successori, promulghiamo, e stabilimo li seguenti Capitoli, per loro intiera, et inviolabile esecuzione, et osservanza.

I. Che tutti li Nodari di questa Città, et Isola debbano nel termine di giorni quindici venire a presentare nella Cancellaria della Magnifica Comunità tutti li loro Protocoli, Libri, Atti, Scritti, et Scartafogli, che doveranno esser ricevuti da Cancellieri di questa Magnifica Comunità, con particolar nota in Libro a parte, per esserli riveduti, cartati, et annotato il loro stato, et essere con l'assistenza di uno de' Magnifici Presidenti di detta Comunità, restando pure obbligati li medemi Nodari di presentar li loro privilegi, perchè ne sia fatta nota per sapersi il tempo che principiò il loro Notariato, dovendo a quelli Nodari, che saranno approvati da Noi, e dalli Signori Sindici, essere restituiti li loro Protocoli, e Scritture, et trattiene a quelli, che riceveranno il reprobato, et per esecuzione di quanto è predetto resti ingionta pena alli Nodari, che mancassero dall'obbligo suddetto, di privazione della Carica, e di quelle altre maggiori pene ad arbitrio della Giustizia...

II. Che siano proposti sei Cittadini stimati sufficienti, da essere balotati da Noi, e dalli Signori Sindici, perchè li quattro di essi, che riceveranno maggior numero di balle, restino approvati in vita sopra tutti li altri Nodari della Città, et Isola, per la conservazion di tutte le Scritture, et Atti Notariali, con obbligo di eseguir li seguenti ordini, dovendo con la morte, o altro accidente di alcuno di essi, esser elletto un altro, con le condizioni sopradette ecc.

III. Che siano reformati tutti i Nodari della Città, et Isola, in modo che sia fatta scelta de' più idonei, e sufficienti, da esser conosciuti, et approvati da Noi, e dalli Signori Sindici, con obbligo espresso di tener Protocolo cartato, alfabetato, e ben regolato, et non scriver né in schizo, né in scartafoglio^a, né altrove, se non nel Protocolo, col rogito, e sottoscrizione almeno di doi Testimonij in ogni Atto.

IV. Che siano tenuti, et obbligati li Nodari reformati, et approvati, di presentare da mese, in mese copia autentica di tutte le Scritture, Instrumenti, et Atti che saranno^b || nelle mani di quel Nodaro de' quattro suddetti, al qual tocherà la Pertinenza di contraenti, per doverli registrare sopra un Protocolo, che a questo effetto averà da instituire, con ordine de' tempi, ed enumerati a parte, poichè con facilità in ogni tempo se ne

possano trovare le scritture a sollievo de' interessati, assegnando Noi al Nodaro, che farà il registro, gazete cinque per ogni instrumento, e per testamento gazete dieci, da esserle imediate contribuite dalli Nodari, che porteranno le scritture, che doveranno farsele pagare dalli interessati, sotto le pene di sopra dichiarate, restando in obbligo di portar da quattro in quattro mesi li Protocoli per la revisione, come è predetto, da esser fatta dalli Cancelieri della Comunità, et almeno dalli Pressidenti...

V. Doverà ogn'uno delli suddeti quattro Notarj tenir in Scabelo, per ciascheduno un suo Protocolo, per la pontual esecuzione di quanto è già detto, et il primo di balle abbia per giurisdizione sottoposta a lui la Città, Livatò, Potamiana, Mallà, Cosimia, e Platiès. Il secondo Palechì, Athera, Tinea, Curuclata, e Farsa. Il terzo Erisso, Pillaro, e Samo. Il quarto Pirgì, Racli, Coronùs, Valta e Leo.

VI. Per levar le fraudi, e pregiudizj esercitati da Nodari Sacerdoti a pregiudizio del prossimo, i quali, sotto il manto del Sacerdozio, ben spesso costringono la volontà de' Testatori in particolare a lasciar ad *pias causas* quello che forse incontra alla loro soddisfazione, proibimo efficacemente alli Preti, e Sacerdoti l'esercitarsi, *nemine excepto*, sotto alcun pretesto in tal ministero di Notariato, in pena *ut supra*, e della nulità di ogni Instrumento, et Atto che facessero.

VII. E perché si scopre, che molti si fanno lecito far stipular da Nodari, così in Libri privati, come in Scrittura a parte, non solo partite di denari di grosse summe, senza alcuna autenticazione, ma anco alienazione de' beni, mercati de' vini, uve passe, biave, formaggi ν , lane δ , et altro, in modo che a poveri aggravati resta preclusa la via di usare le loro ragioni, et a confinanti, e consanguinei la prelazione concessagli dalle Leggi, con particolar sommo pregiudizio. Statuimo, che niun scritto o Instrumento di partita, di debito, o allienazion de' stabili di qualunque sorte, che saranno stati fatti in avvenire da Nodari privatamente, e non in Protocolo Pubblico, come di sopra, non sia valido, né abbi alcun vigore, eccetuati da cinque Ducati in giù, ingiungendogli l'obbligo del registro come di sopra nelli Protocoli delli quattro Nodari, sotto pena di Ducati cinquanta in oltre a cadauno creditore, o compratore, incaricando espressamente tutti li suddeti Nodari di registrare tutte le Procure, e carte de tali, conforme alla Nostra Terminazione.

Et affine che li ordini suddetti ricevano la loro intiera, et inviolabil esecuzione, resti imposto, che mancando alcuno così de' quattro Nodari, come di quelli che restaranno approvati di quanto è predetto siano privi del Carico, et elletto altro in luoco suo, e sottoposto ad altre pene ad arbitrio della Giustizia...

Addi 10 Giugno 1632. Pubblicati li suddetti ordini a suon di Trombeta in Consiglio.

α. διώρθωσα· *Scarzafoglio* ὁ κῶδιξ | β. διώρθωσα· *faranno* ὁ κῶδιξ | γ. διώρθωσα· *formagli* ὁ κῶδιξ | δ. διώρθωσα· *Lene* ὁ κῶδιξ.

4. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΙ
ΙΩΑΝΝΟΥ CAPELLO
ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

1637, 17 Ἰουλίου

Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 229, φ. 30^ρ. — Ἀπόσπασμα περιέχεται καὶ ἐν Γ.Α.Κ.,
Κῶδικι 20, φ. 14^{ρ-ν}

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἐπειδὴ πάντα τὰ κατατιθέμενα εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Διοικήσεως ἔγγραφα δὲν τηροῦνται μυστικά, ἀλλ' εὐρίσκονται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, συμβαίνει πολλάκις ἄτομα ἐρήμην δικασθέντα νὰ συμβουλευόνται τὰ σχετικά πρὸς τὴν ὑπόθεσιν των ἔγγραφα, δυνάμενα οὕτω νὰ ἀνασκευάζουν τὰς κατηγορίας καὶ νὰ ἐπιτυχάνουν τὴν ἀποκατάστασιν των παρὰ τὸ δίκαιον. Διὰ τοῦτο διατάσσεται, ὅπως τοῦ λοιποῦ τὰ ἀφορῶντα εἰς ἐρήμην διεξαχθείσας ὑποθέσεις ἔγγραφα συρράπτονται εἰς ἰδιαιτέρας δεσμίδας καὶ φυλάσσονται εἰς ἰδιαίτερον καὶ ἠσφαλισμένον διὰ κλειδὸς ἐρμάριον, τοῦ ὁποίου τὴν εὐθύνην θὰ ἔχη ὁ Γραμματεὺς τῆς Διοικήσεως, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν διάδοχόν του τὸ ἀνωτέρω ὑλικὸν μετὰ λεπτομεροῦς καταλόγου. Ὡσαύτως διατάσσεται, ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς τηροῦνται δύο Βιβλία Δημοσίων Ἐπιστολῶν· ἐν διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς ὑποθέσεις ἰδιωτικὰς, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Διοικήσεως, καὶ ἕτερον διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς ὑποθέσεις τοῦ δημοσίου. Τοῦτο θὰ φυλάσσεται παρὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Διοικήσεως καὶ θὰ παραδίδεται εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ σελιδαριθμημένον καὶ εὔρετηριασμένον. Εἰς παραβάτας τῆς διατάξεως Γραμματεῖς θὰ ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ τῆς διὰ παντὸς στερήσεως τοῦ ἀξιώματός των, μὴ δυναμένων τοῦ λοιποῦ νὰ ἀσκήσουν αὐτὸ εἰς οἶονδῆποτε μέρος τῆς ἐπικρατείας.

Noi ecc.

Avendosi sperimentato li tempi passati li gravi pregiudizj, che riceve la Giustizia, et l'interessi particolari delli ^a oppressi, et offesi da Rei, et Inquisiti, alli quali non gli ha bastato l'animo di venir a render conto delle loro colpe, ma si sono resi volontariamente assenti ^b, per li quali loro mancamenti sono stati banditi, da questo Illustrissimo Reggimento, et poi passato il detto Reggimento che li ha banditi, riponendosi

li loro Processi in questa Massaria Pretoria, luoco nel quale non si tiene alcuna Scrittura in secreto, ma del tutto viene veduto, e datone di essi copia a chi ne richiede; onde li detti Rei, avendo le ditte copie ^γ con tutto quello si ritrova in detti Processi contro di loro formati, gli viene facilitata la via della difesa, che poi con salvi di realdizione ottengono sicure le loro assoluzioni a delusione della Giustizia con oppressione delli poveri interessati. Però affine che un tanto disordine non passi più oltre, con la presente ordina Sua Eccellenza, e comanda, che per l'avvenire li detti Processi de rei spediti absenti sijno legati in Protocoli appartatamente, e quelli sijno riposti in un Armario a parte, serato, delli ^δ quali abbi cura, et il dominio il Cancelliere Pretorio, il quale debbi fare la consegna di essi Protocoli delli predetti Processi absenti al Successore ^ε con destinto, e particolar Inventario di essi Protocoli, et Processi, qualli debbano esser inventariati ad uno per uno, e carta per carta, conforme all'uso, et al dovere. Et perché anco si è introdotto di far reggistro delle Lettere Pubbliche indiferentemente, et quello consegnare nella predetta Massaria, le quali sono sotto l'occhio di cadauno, con poco riguardo alli Pubblici interessi, perciò parimente ordina, e comanda, che de cetero che li Cancellieri Pretorei debbano reggistrar in un libro appartato le Lettere Pubbliche che concernono materia di particolari interessi, il qual sij ^ς consegnato conforme l'ordinario nella predetta Massaria, ma le Lettere che concernono Pubblici interessi quali devono esser reggistrati, che per ogni termine devono avere la debbita secretezza, quali siano reggistrate in altro Libro appartato, e tenuto dal predetto Cancellier Pretorio sotto chiave, consegnando detto reggistro, o reggistri che di tempo in tempo saranno da Cancelliere a Cancelliere, li quali siano cartati con il suo indice, sotto pena alli Cancellieri che pro tempore saranno in caso di contraffazione del presente ordine di privazione perpetua, e di non poter più esercitar la Carica di Cancelliere in qual si sia luoco di questa Serenissima Repubblica.

Addi 17 Luglio 1637. Pubblicata ecc.

α. διώρθωσα· dalli ó κῶδιξ | β. διώρθωσα· asenti ó κῶδιξ | γ. διώρθωσα· rolpe ó κῶδιξ | δ. διώρθωσα· dalli ó κῶδιξ | ε. διώρθωσα· Successione ó κῶδιξ | ς'. διώρθωσα· sj ó κῶδιξ.

5. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
 ΙΩΑΝΝΟΥ CAPELLO
 ΠΕΡΙ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΛΗΞΙΑΡΧΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
 ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΝΑΩΝ

1637, 28 Ἰουλίου

Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 229, φφ. 30^v - 31^r. Ὁσαύτως Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 20, φ. 15^{r-v}.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Χαρακτηρίζεται ὡς συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν ἢ τήρησις ληξιαρχικῶν στοιχείων τῶν ὀρθοδόξων κατοίκων τῆς νήσου, διαπιστουμένου δέ, ὅτι οὐδὲν σχετικὸν βιβλίον τηρεῖται, διατάσσεται, ὅπως οἱ ἱερεῖς τῶν ὀρθοδόξων ἐνοριῶν τηροῦν τρία βιβλία διὰ τὴν ἀναγραφὴν ἀντιστοίχως τῶν βαπτίσεων, γάμων καὶ θανάτων τῶν ἐνοριτῶν, μετὰ παντὸς σχετικοῦ στοιχείου, εἶναι δὲ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν φύλαξιν αὐτῶν ἐπὶ ποινῇ καταβολῆς προστίμου δέκα δουκάτων δι' ἐκάστην παράβασιν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἥμισυ θὰ λαμβάνῃ ὁ καταργέλων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θὰ διατίθεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ.

Noi ecc.

Conferisce agl'interessi del Pubblico servizio, non meno che alla conservazione delle facultà de' Sudditi alla legittimazione delle figliazioni. et all'esecuzione delle ultime volontà de' testatori, che sia tenuta, e conservata particolar memoria, e notta, così delli Battesimi che si fanno, come delli Matrimonj che seguono, et delli Morti che succedono in quelli del Rito Greco, tanto in questa Città, quanto in ogn'altro luoco, e Villa φ. 31^r dell'Isola. Pertanto, non vedendo Noi Giovanni Cappello, per la || Serenissima Repubblica di Venezia Inquisitor, Sindico, Avvogador in Levante, che se ne tenghino alcun reggistro, benché molto necessario per li sopracenati rispetti, ordiniamo, et con la presente Terminazione comandiamo, che cadauno delli Pappà, che tiene cura di anime, così in questa Città, come in cadauna delle Petrinenze, et Ville di quest'Isola, sia tenuto, e debba formar tre libri, per dover sopra di essi notar il tempo, il nome e cognome del Battesimo, il Padre e la Madre, con dichiarazione se questi si trovano in legitimo matrimonio congiunti, et con descrivere anco li compari. Sopra l'altro, dopo il tempo delli sposalizj, doverà nottar le persone, nominando di questi i Compari, et sopra il terzo il tempo, e nome de' morti, con obbligo ad essi Papà espresso di aver particolar custodia di essi Libri, considerando quelli con diligenza, et perpetua memoria, sotto pena in caso di trasgressione, o di mancamento a quanto di sopra di Ducati dieci, per cadauno di essi Papà per ogni mancamento et trasgressione che facessero, la mità de' quali sia applicata al Denon-

ziente, oltre la secretezza, et l'altra ad arbitrio dell' Illustrissimo Pubblico Rappresentante.

Addi 28 Luglio 1637 Stile Nuovo. Pubblicata ecc.

6. ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΙΩΑΝΝΟΥ CAPELLO
ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1637, 2 Αύγούστου

Γ.Α.Κ., Κώδιξ 229, φ. 31^ρ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι τὰ ἔγγραφα τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων παραμένουν λυτὰ καὶ χωρὶς ἀρίθμησιν, εὐκόλως δὲ εἶναι δυνατόν νὰ ἀπωλεσθοῦν, διατάσσεται, ὅπως τοῦ λοιποῦ, ἅμα τῷ σχηματισμῷ ἐκάστης ὑποθέσεως, τὰ ἐν λόγῳ ἔγγραφα ἀριθμοῦνται καὶ συρράπτωνται, φυλάσσονται δὲ ἐπιμελῶς παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἐπὶ ποινῇ καταβολῆς προστίμου εἴκοσι πέντε δουκάτων δι' ἐκάστην ὑπόθεσιν, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς προκειμένης διατάξεως, κατατιθεμένων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον διὰ τὰς δαπάνας τῶν οἰκοδομῶν καὶ λοιπῶν δημοσίων ἀναγκῶν.

Noi ecc.

Avendo Noi osservato la pocca regola che da Ministri vien tenuta nei Processi Criminali, quali manegiandoli alla giornata, senza cucirli, né cartarli, si potrà facilmente smarrire qualche foglio, in pregiudizio della Giustizia, et delli interessati ancora; onde, essendo necessario applicar in ciò qualche buon ordine, termina, e con la presente Sua Eccellenza^a comanda, che finita la formazione del Processo, debba imediate il Ministro cartar e cucer li suddetti Processi, dovendo tener in buona custodia et regola, affine in ogni tempo possa la parte aggravata esperimentare cadauna sua raggione, sotto pena di Ducati venticinque per ogni Processo, applicati alle Fabbriche, et occorenze Pubbliche, d'esser levati, et posti subito in Camera. Sia pubblicata, e consegnata in copia all'attual Cancelier Pretorio, per doverla registrar affine ecc.

Addi 2 Agosto 1637 Stile Nuovo. Pubblicata ecc.

α. διώρθωσα: *Ecma* [= *Eccellentissima*] ὁ κώδιξ.

7. ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΠΕΡΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

1786, 29 Ὀκτωβρίου

Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 229, φ. 2^{r-v}. Ὁσαύτως Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 20, φ. 1^{r-v}.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ. Εἰς ὑπόμνημα τῶν Συνδικῶν τῆς Κοινότητος Μαρίνου Δρ. Μεταξᾶ Λυσσέου, Νικολάου Μηλιαρέση καὶ Γεωργίου Τυπάλδου Παυλῆ, τονίζεται ἡ ἀνάγκη εὐπροσώπου ἐμφανίσεως τῶν ἀστικῶν ἀξιωματῶν, συλλογῆς καὶ φυλάξεως τῶν Ἀστικῶν Νόμων καὶ τῶν Συντακτικῶν Πράξεων καὶ καθιερώσεως μονίμου, εὐπρεποῦς καὶ ἰδιαιτέρου χώρου ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ Ἀρχείου, ἀφ' ἑτέρου διὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Προκειμένου περὶ τῆς Συλλογῆς τῶν Ἀστικῶν Νόμων καὶ τῶν Συντακτικῶν Πράξεων, κειμένων ἀτάκτως εἰς τὰ ἐφθαρμένα ὑπὸ τοῦ χρόνου βιβλία Διατάξεων τῆς Διοικήσεως, ἡ ἀλλαγὴ ἐγκατεσπαρμένων προτείνεται, ὅπως ἐκλεγῆ ὑπὸ τῶν Συνδικῶν κατάλληλον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τῆς μεταγραφῆς αὐτῶν καὶ περατώσῃ αὐτὸ μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1787. Εἰς ἀμοιβὴν διὰ τὴν παρασχεθησομένην ὑπηρεσίαν ὁ συντάκτης τοῦ ἔργου θὰ διορισθῆ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Μικροῦ Δικαστηρίου διὰ μίαν διετίαν καὶ θὰ εἶναι ἀπηλλαγμένος πάσης ἄλλης ἐπιβαρύνσεως. Ἐν περιπτώσει περισσοτέρων τοῦ ἐνὸς ὑποψηφίων θὰ ἀποφασίσῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινότητος. Ἡ ἀνωτέρω πρότασις γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Συμβουλίου τὴν 3 Νοεμβρίου 1786 ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου τὴν 16ην τοῦ αὐτοῦ μηνός.

*Deo Optimo Maximo
Tratta dal Libro XX Consigli*

Addì 29 Ottobre 1786 Stile Vecchio, presentata nell'Offizio della Cancellaria della Magnifica Città dagl'infrascritti Spettabili Signori Sindici, per essere della medesima data notizia a Spettabili Signori Contraddittori affine ecc.

Addì 30 detto fu ex offitio nobili data notizia della presente a' Spettabili Signori Antonio Caruso e Zuanne Pilarinò Contraddittori affine ecc.

*Illustrissimo ed Eccellentissimo Reggimento
Magnifico et Onorando Consiglio*

Se al miglior essere di cadauna Città versar debbono incessantemente le sollecitudini de' di lei Capi; rendesi poi insorpassabile alle medita-

zioni loro ogni circostanza d'irregolarità, di disordine e di mancanza de' più essenziali requisiti, in cui la Città stessa sia costituita per non ne tardar eglino ad escogitar e proporre i più adattati regolamenti agli abusi, ed i mezzi più espediti a riparare a di lei bisogni. La decente, ma moderata comparsa delle urbane Cariche, lungi da ogni pernicioso eccesso, il ricoglimento e conservazione delle Leggi e Patrie Costituzioni, che sono sepolte nell'oscurità e disordine, finalmente lo stabilimento di fisso, decoroso e proprio luogo, sia per Archivio, cioè custodia de'documenti e Carte comuni di tutta questa sudditanza, oggidì disperse e periclitanti, sia insieme per riduzione di questo Consiglio, e della Deputazione alla Sanità, coll'ajuto eziandio di qualche presidio a tanta esigenza, sono gli Articoli meritevoli di provvedimento, che si offeriscono a' nostri riflessi, ed i quali non ci è lecito trascurar di sottoporre alla conoscenza della Patria, per richiedere sopra di cadauno dalla di lei autorità le convenienti deliberazioni.

(omissis)

II. Non può poi interessar maggiormente le viste comuni l'altro articolo del compiuto ed ordinato ricoglimento delle Leggi e Costituzioni nostre Municipali, ne' quali è stabilito il sistema e i riti del governo e disciplina di questa Città ed Isola, col metodo più facile al loro rinvenimento ed uso all'uopo. La costituzione però in cui si trovano i Libri φ. 2° dove queste son ri||portate e registrate, detti degli Ordini, rendesi del tutto diffettosa, irregolar, e disordinata. Laceri dal tempo, co' caratteri o astrusi, o smariti, deficienti delle più essenziali nuovamente emanate Istituzioni, sparse altrove e non ricolte in questo proprio compendio, colla soversione sino delle epoche, e senza un preciso indice, che ne agevoli il riscontrante, non lascia remora al dover di provvederne colla sostituzione di altri Libri nuovi ed esatti.

Però va parte, che abbiassi da Sindici ad invitar e cercar fra Nobili, chi si assumesse l'impegno della trascrizione de' Libri predetti degli Ordini, coll'aggiunta però di tutto ciò che altrove fosse disperso, con quell'ordine e metodo che sembrerà a Sindici stessi di additare, con carattere il più nitido e regolato, e con accurato indice a facilità del necessario uso. Abbia questa compilazione ad essere perfezionata entro tutto il Mese di Settembre 1787, perché allora s'intenda a lui riserbato e concesso in premio e retribuzione alla prestata benemerita sua fatica il carico dell'ufficio di Cancelliere alla Corte Minor, per due anni consecutivi, esente da gravzze, i quali s'intendano fuori di riparto, e senza pregiudizio del turno da continuarsi dappoi spirato esso bienio. In maggior numero di concorrenti, alla scelta deverrà il Consiglio per dover poi l'eletto prestarsi a

soddisfazione de' Sindici, e nel metodo e nel carattere alla compilazione suddetta.

Marin Dr Metaxà Liseo Sindico

Niccolò Migliaressi Sindico

Giorgio Tipaldo Paolin Sindico

Domenego Muazzo Provveditor

L'oltrascritta Parte fu presa nel Nobil Consiglio Minore il di 3 Novembre 1786, con voti al Sì 80, al No 6, e Non Sincero 19, e confermata nel Generale il di 16 Novembre detto, con voti al Sì 113, al No 60, e Non Sincero 14 come ecc.

ΠΙΝΑΞ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

- Ἄμπάτης Κωνσταντῖνος, νοτάριος, 480
 Ἄμπατιέλος Βασίλειος, νοτάριος, 480
 Ἄννινος Νικόλαος, νοτάριος, 480
 Ἄννινος Ροδοθεῖτος Θεόδωρος, νοτάριος, 480
- Ambati Costantino, βλ. Ἄμπάτης
- Βάλσαμος Καλούρης Σπυρίδων, νοτάριος 480
 Βανδῶρος Ἀνδρέας, νοτάριος, 480
 Βανδῶρος Βασίλειος, 459
 Βοθροντός Σπυρίδων, νοτάριος, 480
 Βριώνης Μαρκᾶτος Παναγῆς, νοτάριος, 481
- Badoer Francesco, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Balbi Agostin, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Balbi Daniel, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Balbi Lucio Antonio, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Barbaro Marc'Antonio, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Bembo Marc'Alvise, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Boldù Cristoforo, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Bon Lancilotto, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Bon Zorzi, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
- Γαρμπῆς Ζωσιμᾶς, νοτάριος, 481
 Γεωργάτος Μιχαήλ, 459
- Canal Zaccaria, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Capello Ἰωάννης, Σύνδικος καὶ Ἐξεταστής ἐν Ἀνατολῇ, 462, 463, 492, 494, 495
 Capello Lorenzo, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Caruso Antonio, ἀντιλέγων, 496
 Caruso Panagin, Γραμματεὺς τῆς Κοινοτήτος Κεφαλληνίας, 470
 Celendi Georgio, βλ. Τσελέντης Γεώργιος
- Da Mosto Andrea Maria, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Da Mosto Francesco, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Da Mosto Zam' Battista, Προβλεπτής Ἄσσου, 471, 472
 Da Riva Antonio, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Da Riva Marco, Προβλεπτής Ἄσσου, 471
 Da Riva Marin, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Dolfin Antonio Vettor, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 Donà Alessandro, Προβλεπτής Ἄσσου, 472
 De Bosset Κάρολος, 463
- Eritio Franciscus, βλ. Erizzo Φραγκῖσκος
 Eritio Niccolaus, βλ. Erizzo Νικόλαος
 Erizzo Νικόλαος, Προβλεπτής Κεφαλληνίας, 462, 485, 486, 489
 Erizzo Φραγκῖσκος, Δόγης 462, 485, 486
- Ζακυθινὸς Διονύσιος Α., 459
- Θεοσόπουλος Ἀδαμάντιος, 464
- Καγκελλάρης Κωνσταντῖνος, 464
 Καλλιγᾶς Στυλιανός, νοτάριος, 481
 Καλούρης Βάλσαμος, βλ. Βάλσαμος Καλούρης
 Καμηλάτος Μεταξᾶς, βλ. Μεταξᾶς Καμηλάτος
 Καρδάκης Κωνσταντῖνος Κάρολος, νοτάριος, 481
 Καροῦσος Δημήτριος, νοτάριος, 481
 Καροῦσος Κωνσταντῖνος, νοτάριος, 481
 Κονταρᾶς Διονύσιος, 459
 Κοντογούρης Ζήσιμος, νοτάριος, 481
 Κουταβᾶ Ἑλπίς, 459
 Κωνσταντᾶτος Καρδάκης, βλ. Καρδάκης Κωνσταντᾶτος
- Λαγγούσης Στυλιανός, νοτάριος, 481
 Λευκόκοιλος Γεώργιος, νοτάριος, 481

- Λιβαδάς Γαλιάτσος, νοτάριος, 481
 Λιβαδάς Παναγής, νοτάριος, 481
 Λιβαδάς Τουμαζάτος Γεώργιος, νοτάριος, 481
 Λοβέρδος, Ἰωάννης Κωστής, 464
- Μαζαράκης Γεράσιμος, 459
 Μακρῆς Γεώργιος, (Τζώρτζης), νοτάριος, 481
 Μάνεσης Σταματέλος, νοτάριος, 481
 Μανούσακας Μ. Ι., 464 - 455
 Marin Andrea, Προβλεπτής Ἄσου, 472
 Marin Domenico Iseppo, Προβλεπτής Ἄσου, 472
 Μαρκᾶτος Βριώνης, βλ. Βριώνης Μαρκᾶτος
 Μεταξᾶς Καμηλάτος Ἰωάννης, νοτάριος, 481
 Μεταξᾶς Λυσσέος Δρ. Μαρίνος, Σύνδικος Κοινότητος Κεφαλληνίας, 496, 498
 Μηλιαρέσης Νικόλαος, Σύνδικος Κοινότητος Κεφαλληνίας, 496, 498
 Μολεζίνης Λαυρέντιος, νοτάριος, 481
 Μπασιάς Εὐάγγελος, 465
 Metaxà Liseo, Dr. Marin, βλ. Μεταξᾶς Λυσσέος
 Migliaressi Niccolò, βλ. Μηλιαρέσης Νικόλαος
 Morosini Φραγκῖσκος, 460
 Muazzo Domenego, Προβλεπτής Κεφαλληνίας, 498
- Ναπολέων, 460
- Ottobon Marc'Antonio, δουκικός γραμματεὺς, 487
- Παλημέρης Γεράσιμος, 459
 Πανᾶς Κωνσταντῖνος, νοτάριος, 481
 Πανᾶς Διάκονος Παναγής, νοτάριος, 481
 Παντελάτος Γεώργιος, νοτάριος, 481
 Παπαγεωργόπουλος, Παναγής, νοτάριος, 482
 Πατρίκιος Φερδινάλης Γεράσιμος, νοτάριος, 482
 Πεντόγαλος Ἀθανάσιος, νοτάριος, 482
 Pilarino Zuanne, ἀντιλέγων, 496
 Πινατώρος Γεώργιος Γ., 459
 Πρωτοψάλτης Ἐμμανουήλ, 465
- Pasqualigo Ἰωάννης, Γενικός Προβλεπτής καὶ Ἐξεταστής ἐν Ἀνατολῇ, 461, 484
 Pasqualigo Zuane, Προβλεπτής Ἄσου, 471
 Pisani Ἀντώνιος, Γενικός Προβλεπτής τῶν Τριῶν Νήσων, 461, 462, 463, 485, 486
 Pisani Lunardo, Προβλεπτής Ἄσου, 471
 Pisani Piero, Σύμβουλος Διοικήσεως Κεφαλληνίας 489
 Priuli Luca, Προβλεπτής Ἄσου, 472
- Ραφτόπουλος Ἀνδρέας, νοτάριος, 482
 Ραφτόπουλος Παναγής, νοτάριος, 482
 Ριτσαρδόπουλος Ἀναγνώστης, νοτάριος, 482
 Ριτσαρδόπουλος Τζαννέτος, νοτάριος, 482
 Ροδοθεᾶτος Ἄννινος, βλ. Ἄννινος Ροδοθεᾶτος
- Σκλάβος Πολυμέρης, νοτάριος, 482
 Sclavo Polimero, βλ. Σκλάβος Πολυμέρης
 Soranzo Francesco, Προβλεπτής Ἄσου, 472
 Soranzo Mattio, Προβλεπτής Ἄσου, 472
- Τζαγκαρόλας Δημήτριος, 463
 Τουμαζάτος Λιβαδάς, βλ. Λιβαδάς Τουμαζάτος
 Τρέκκας Ἀνδρέας, νοτάριος, 482
 Τσελέντης Γεώργιος, νοτάριος, 482
 Τυπάλδος Παυλῆς Γεώργιος, Σύνδικος Κοινότητος Κεφαλληνίας, 496, 498
 Tipaldo Paolin Criorgio, βλ. Τυπάλδος Παυλῆς
- Φερδεῖγος Γεώργιος, νοτάριος, 482
 Φερδινάλης Πατρίκιος, βλ. Πατρίκιος Φερδινάλης
 Φερεντῖνος Σπυρίδων, νοτάριος, 482
 Φερεντῖνος Στέφανος, νοτάριος, 482
 Φωκᾶς Γεράσιμος, νοτάριος, 482
 Φωκᾶς Γεώργιος, νοτάριος, 482
 Φωκᾶς Παναγής, νοτάριος, 482
 Φωκᾶς Σπυρίδων, 464
 Foscarini Zúane, Προβλεπτής Ἄσου, 471
- Χαλιώτης Βελισσάριος, νοτάριος, 482
 Χαράκτης Ὀρλάνδος, νοτάριος, 483

- Χαράκτης Παναγής, νοτάριος, 483
Χιόνης Αύγουστίνος, νοτάριος, 483
Vontronto Spiridion, βλ Βοθροντός Σπυ-
ρίδων
Zane Zan - Domenego, Προβλεπτής "Α-
σου, 471
Zen Defendi, Προβλεπτής "Ασου, 472
Zorzi Zoanne, Σύμβουλος διοικήσεως Κε-
φαλληνίας, 489

ΝΙΚ. Γ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ